

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Erscheint jeden Samstag — Verlag und Schriftleitung: Marburg (Drau), Badgasse 6 — Ruf 25-67 — Bezugspreise: in der Osmark, vierteljährlich RM 1,20 einschl. 9 Rpf Postgebühr; im Altreich: RM 1,20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zustellgebühr — Postscheckkonto Wien Nr. 55036

Nr. 6 - IV. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 12. Februar 1944

Einzelpreis 10 Rpf

Ing. SIEGFRIED TREML:

Sleparsko podjetje OF

Komunistična tajna povelja odkrivajo vso lažljivost takozvane „Osvobodilne fronte“ — Sovražnikom kulture in civilizacije velja boj, kajti zmagala bo Nemčija!

Marburg, v februarju.

Ze od nekdaj je bilo tipično boljševiško bojno sredstvo: prave namene židovskih podpihovalcev po možnosti prikriti, prebivalstvu, ki ga je treba zapeljati, pa čim največ obljubiti. Pri tem niso nikdar mislili na izpolnitev svojih obljub. Koprene so bile namenjene samo neumnežem, katere, so mislili napreči za dosego dejanskih ciljev, da bi jih po tem, ko jih niso več rabili, brezobzirno likvidirali.

Razvoj v Sovjetski Uniji in v vseh tistih področjih, kjer je bil boljševizem mimogrede na oblasti, kakor na primer v baltskih deželah Estoniji, Letoniji in Litvanski, nam nudi za to na stotine dokazov.

Isto igro tega boljševiškega sleparstva pa zamoremo z vso jasnostjo ugotoviti tudi pri dogodkih, ki se odigravajo v zadnjem času v posameznih delih jugovzhodnega prostora.

Po razpadu Jugoslavije v aprilu 1941 so skušale boljševiške sile na povelje Moskve kmalu ustvariti ilegalno organizacijo. Ker je bilo dobro znano, da se niti v Srbiji ali Hrvatski in tudi ne v pokrajini Ljubljani jedva kdo navdušuje za komunizem, so segli po stari praksi in poskusili s prikrito organizacijo, takozvano »osvobodilno fronto« ali OF. V Srbiji je dobila srbsko, na Hrvatskem hr-

vatsko in na Kranjskem slovensko obeležje, medtem pa so se komunistični podpihovalci spčetka kolikor mogoče skrivali v ozadju.

Da bi OF čim širšim krogom prebivalstva bolj teknila, so jo prikazali kot združitev različnih skupin. Vse politične in druge skupine naj bi bile v OF »enakopravno« zastopane: bivši krščanski socialci prav tako kakor Sokoli in vsi drugi.

Da bi pomirila zlasti kmete in druge posedujoče sloje in da bi jim odstranila bojazen pred boljševiško kolektivizacijo, sta bila Tito in Ribar prisiljena, v nekem letaku hlinjene izjaviti, »da ostane privatna lastnina nedotaknjena«.

Da bi prav tako »pomirili« katoliško prebivalstvo, so na pr. v nekem na Kranjskem razširjenem »Informacijskem listu Osvobodilne fronte« št. 7 z dne 14. februarja 1942 izjavili:

»Osvobodilna fronta se obvezuje pravno in moralno, da bo vedno in povsod priznavala versko svobodo katolčanov in da garantira za praktično izvedbo cerkvenega življenja in cerkvenih dolžnosti kakor tudi svobodno izbiro vere.«

V neki drugi številki tega Informacijskega lista z dne 6. januarja 1942 je najti to-le hlinjeno ugotovitev:

»V okviru OF so skupinske razlike skoraj povsem izginile in so se vse skupine, ki sodelujejo v OF, obvezale k medsebojni lojalnosti.«

S takimi in mnogimi drugimi sleparijami se vedno znova poskusili prikriti čisto boljševiške cilje OF in njenih podpihovalcev. Toda brutalna in brezobzirna stvarnost boljševikov prihaja kljub vsemu prikrivanju vedno znova na svetlo.

Cela vrsta »tajnih« okrožnic in navodil, ki so bila pravzaprav namenjena le najožjim komunističnim pristašem, je prišla pri odkritju komunističnih celic v Srbiji in na Kranjskem tudi v naše roke. Ti dokumenti omogočajo globok vpogled za kulise boljševiške lažsleparске taktike.

Tako čitamo v tajni okrožnici št. 6 »Komunistične stranke Srbije« med drugim sledečo:

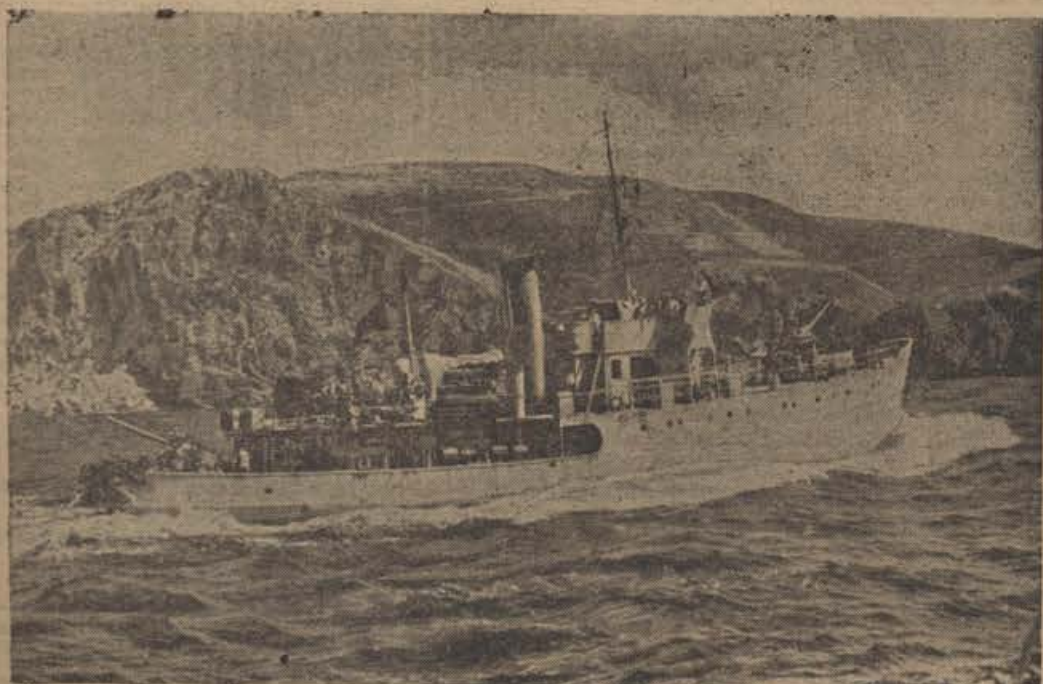
»Kmete je treba podučiti tako, da sme ustvariti kolhoze samo v Rusiji, ker je bila tamkaj zemlja v posesti plemenitašev, da pa tega ne nameravamo storiti v deželah, v katerih prevladuje mala posest. V Srbiji na pr. je obljubiti razdelitev samostanskih gozdov in njihovega premoženja. Iz meščanske vojne v Rusiji od 1917 do 1920 imamo izkušnje, da je kmeta s takimi obljubami lahko zadovoljiti, zaradi česar se lahko te metode tudi sedaj uporablja. Naše proletarske mase pa morajo

Scherl-Bilderdienst (Kobierowski)-M.

Reichsminister Speer bei den Soldaten und Frontarbeitern im hohen Norden.

Der Reichsminister führte Besprechungen mit dem Oberbefehlshaber der Heeresgruppe Lappland, Generaloberst Dietl, und dem Reichskommissar für Norwegen, Gauleiter Terboven. — Auf einem Feldflughafen am Polarkreis. Reichsminister Speer im Gespräch mit Generaloberst Dietl.

PK Kriegsber. Peter (Schl.)

Deutsche U-Jäger in der Ägäis.

Schon viele feindliche U-Boote haben den Angriffsgeist und die Schlagkraft dieser kleinen Fahrzeuge zu spüren bekommen.

vedeti resnico, da je namreč tvorba kulturno fundamentalna teza v revolucionarnemu današnjega reda.

Vse besedičenje o »osvoboditvi kmetov«, o »upoštovanju privatne lastnine« niso nič drugega kot laž in apanja. Resnica, da bi kmeti v slučaju komun. tične zmage spodili z njegove hiše in posestva ter ga sprežali v boljševiško kolhozno gospodarstvo, je zaenkrat še »tajna« in je znana samo komunističnim funkcionarjem.

Se jasnejši je boljševiški namen uničenja in iztrebljenja v nekem »strogo zaprtem« oklicu Centralnega odbora komunistične stranke Jugoslavije z dne 10. oktobra 1943 ter v neki istočasni deklaraciji »Centralnega odbora komunistične stranke Slovenije«, ki jo je podpisal neki Boris Kidrič. Samo ob sebi se razume, da so tudi ti dokumenti, ki se jih je našlo v Ljubljani, »tajni« in da so bili namenjeni le komunističnim funkcionarjem.

Tu čitamo med drugim: »Centralni odbor se zaveda, da zija med komunistično stranko in liberalci ter krščanskimi socialci kakor tudi med ostalimi politično izravnanimi elementi OF globok prepad. Centralni odbor se nadalje zaveda, da mora sleherni skupnost z meščanskimi elementi OF prenehati, ker so le-ti izključno protirevolucionarni in taki elementi, ki so prodali svoje prepričanje iz koristiljubja.«

V svrhu uresničenja teh misli v slučaju komunistične zmage so odredjeni med drugim sledeči ukrepi:

»Vse voditelje OF, ki pripadajo kakim meščanskim smeri, je likvidirati!

Vse posestnike zemljišč, kapitaliste, industrije in kulake (kmete) je likvidirati!

Sleherne voditelje in funkcionarje meščanskih strank, ki niso za OF ali NOV in niso bili tam likvidirani, je likvidirati!

Vse intelektualce, dijake in kavaristične politike je likvidirati!

Vse duhovnike, ki so sovražni napram delavskemu ljudstvu, je likvidirati!

Vse bivše jugoslovanske oficirje — tudi tiste, ki so pri NOV — je likvidirati!

Vse duhovnike je pozapreti. Cerkve ostanejo zaprte!

Torej: dobesedno vse, kar je OF nekoč samamila in z obljubami zvalila na litanice, je za slučaj komunistične zmage na likvidacijskem seznamu.

V tem tajnem navodilu ni več govora o »enakopravnosti ali lojalnem sodelovanju vseh politično orientiranih skupin v OF.« Zlorabljeni »meščanske in ostale politično izravnane elemente« psujejo tu kot kontrarevolucionarje, zabeležene za likvidacijo.

Tu tudi ni več govora o »privatni lastnini«, temveč o kmetih in industrijalcih. Veleposestniki in »kapitalisti« se predvideni za likvidacijo.

Tu tudi ni več govora o »hlajeni obljubi ali »pravem in moralnem priznanju verske svobode katoličanov« ter o »garanciji praktične izvedbe cerkve in cerkvenih dolžnosti«. Po mnogo izvedeni boljševiški praksi se tu duhovnike pozapre in postreli, cerkve pa zapre.

Bivšega oficirja jugoslovanske vojske ne reši tudi njegovo sodelovanje pri NOV (to so banditske skupine OF) pred aretacijo v slučaju komunistične zmage, kajti on je intelektualec in ga je treba pravzaprav likvidirati.

Takšna je torej gola resnica. Samo v židovsko-boljševiških možganih se lahko izlomi krvi žejna misel na pripravo takega množinskega klanja.

Kdor se z boljševizmom zveže, se sam zapíše poginu. Da je »osvobodilna fronta« samo sleparsko podjetje za prikrivanje pravih boljševiških namenov, o tem pač že po teh »tajnih poveljih« menda niko ne bo več dvomil.

Proti temu sovražniku sleherne kulture, civilizacije in celo vsake zdrave življenjske

Stališče Španije je pojasnjeno

Španija je nevtralna in ostane antikomunistična
Dober odgovor na anglo-ameriška prizadevanja

iz Madrida poročajo: V polanski španskega javnega mnenja z anglo-ameriškim pritiskom se je kmalu pojasnjevalo, ki ga je smatrati kot odziv najširših mas španskega ljudstva. Mednarodno stališče Španije je sedaj tako jasno, da glede zadržanja španske vlade ne more biti nikakega dvoma. Kakor znano, angleški in ameriški tisk v zadnjem času ni napadal samo fašističnega režima generala Franca, temveč tudi protikomunistično stališče španskega naroda. Anglo-ameriški tisk je v svojih polemikah brez ovinkov izrazil željo po obnovi boljševizacije Španije. Ko je španski tisk v odgovoru na anglo-ameriška navedenja pojasnil zunanje politično situacijo Španije, je preostalo še nekaj nejasnega glede notranje politične situacije. To pojasnilo je dal sedaj španski list »Arriba« v članku pod naslovom »Španska nevtralnost in komunizem«. V članku beremo med drugim:

»Ako narodi ne bi imeli toliko svoboda, da bi se

zamogli v svoji notranjosti odločno upreti komunistični ideologiji, potem bi vsakakor izgubila praktična možnost za vzdrževanje nevtralnosti v tej vojni. Nacionalni obstoj Španije je bil že enkrat ogrožen, in sicer tedaj, ko je komunistična ideologija na španskih tleh zavzela razmah. Današnja španska država obstoja samo radi očitne volje španskega naroda, boriti se proti komunizmu. Kar se tiče Španije same, ni nikdar mislila na to, da bi izvažala svoje politične ideje, isto tako pa tudi ne mara uvažati tujih ideologij. Štem služi Španija ne samo Evropi, temveč tudi drugim narodom, ki so vrnili iz španskega deha. Četudi se marsikomu ne zdi oportuno, priznati resnico z izrecnim povdarkom, pač ni nikjer naroda, ki bi hotel gledati in doživljati kolosalne in organizirane hegemonije Sovjetske Unije v Evropi. V tem slučaju bi morali gledati, kako izgublja stari kontinent svojo kulturo in avtoriteto. Postal bi samo odeska deska boljševizma.

Višek politične nesramnosti

Anglija namerava dokončno izdati Poljske — Tudi baltiške države naj postanejo s privolitvijo Anglije plen boljševizma

iz Stockholma poročajo: V Angliji, v domovini politične perfidije, ugibajo resno o tem, da bi dne 25. februarja — na prvi možni dan pogodbene odpovedi — odpovedali angleško-poljsko pogodbo o medsebojni pomoči z dne 25. februarja 1939. To bi bila zares »dostojanstvena«, Anglije vredna »rešitev« sovjetsko-poljskega spora. Znano in neovrgljivo dejstvo je, da je Anglija bila tista velesila, ki je z garancijsko obvezo marca 1939 in s svojim paktom nahujskala Poljsko v vojno. Znano je tudi, da ista Anglija ni poslala Poljakom v pomoč niti enega vojaka in tudi ne enega samega letala. Ko se je potem poljska emigrantska vlada — polna praznih upov — preselila v London, je bila njena politika predmet neprestanih angleških kritik. Ta leta Anglija hoče sedaj uporabiti prvo priložnost, ki jo nudi besedilo pogodbe, da bi dokončno izdala Poljsko in jo prepustila Stalinu. V angleških političnih krogih naglašajo izrecno »da je odpotoval angleški veleposlanik Clark Kerr v smislu Churchillovega naročila v Moskvo, naj povpraša v Kremiju, če se boljševiki še strinjajo s obstojem tega anglo-poljskega zaveznitva. V trenutku, ko je Anglija postavila to vprašanje, je dobila tudi že zanikalen odgovor. Poluračni angleški migijaj je torej tolmачiti v tem smislu, da se hoče angleška vlada docela distancirati od londonskih Poljskov. V Londonu se pa tudi ukvarjajo z mislijo, da bi ohesili na dosedanje besedilo anglo-poljske pogodbe klavzulo, da ta pogodba ni v nikakem pretislovju do anglo-sovjetske pogodbe. Na tipične angleški, hlajeni način izjavljajo sedaj v Londonu, da leta 1939 niso hoteli garancirati »poljskih meja«, temveč samo »neodvisnost« Poljske. To »neodvisnost« — tako se hlajijo sedaj v Londonu — bi dobila Poljska tudi v že dogovorjeni Sovjetski Poljski, in sicer v okviru Stalinaeve »ustavne reforme«. Angleški uradni krogi so pač mnenja, da angleško-poljska pogodba danes nima nikakega stvarnega pomena. To je višek politične nesramnosti.

Precejšen »napredek« je beležiti tudi glede angleškega razmotrivanja o baltičnem vprašanju.

Tako »je obelodanila« »Times« bezobjavko dve ženskih »generalov«, ki sta že leta 1939, prestopila k boljševikom. V tej brzojavki se očita angleškemu tisku, da razširja napačne pojme o odnosu Baltika do Sovjetske Unije. »Baltikum« — tako pravi brzojavka — ni bil posiljen, temveč se ga sovjeti samo očuvali pred fašizmom. Edina možnost za »rešitev« je sedaj, čim ožje in odkritostnejše sodelovanje s Sovjetsko Unijo, edino deželo, ki je zainteresirana na pravem miru in ki je proti vsem napadalnim nameram. Vse to je ponatisnil »Times« brez vsakega komentarja. Pred vojno se Anglija ni tako globoko vdinjala Sovjetski kakor sedaj. Anglija je postala slepa dekla kremeleškega oblastnika.

Japonska mesta hočejo izravnati z zemljo

Znan ameriški novinar Kingsbury Smith, ki razpolaga vedno z zanesljivimi informacijami iz zunanega urada Zedinjenih držav — modakar je tudi že obelodanil Rooseveltove poveljne načrte glede Nemčije in Italije — poroča sedaj o ukrepih, ki jih nameravajo Amerikanci v slučaju svoje »zmage« izvesti kot nekako »skamovanje« japonskega naroda.

Kingsbury Smith pravi, da bodo Amerikanci vse japonske mesta brezobzirno izravnali z zemljo. Japonski hočejo odvzeti vse kolonije vključno mandatskih »otokov«, nadalje Mandžurijo, Korejo in Formozo. Japonski imperij bi v tem slučaju prenehal obstojati. Po popolni razorožitvi do sedaj političke pistole, bi Japonsko upravljali nek ameriški odbor, ki bi ga podpirala močna okupacijska vojska. Japonskemu narodu Amerikanci nikdar več ne bi dali samouprave, ker gre za »poldivjo raso«, ki še ni zrela za moderno državno vodstvo. Japonska industrija bi se omejila tako, da bi se ravno odgovarjala potrebam dežele. Namesto tega pa bi bilo Japoncev dovoljeno, da ribarijo in da izdelujejo tipično japonsko blepo. Komentar k temu izbruha ameriške fantazije sovraštva je res odveč.

podlage sploh je treba nastopati s vno ostrino. Tudi na Spodnjem Štajerskem so elementi, ki mislijo na skrivaj, da morajo podpirati OF in bandite. Vsi ti naj si dobro ogledajo točke »tajnih povelj«, ki odredajo njih brezdvomno usodo v obliki boljševiškega strela v tilnik.

Tej svetovni kugi velja naša brezobzirna borba, vseeno, ali v najtrših zimskih bitkah na vzhodu ali zavrtnim boljševiškim banditom v gozdovih naše domovine.

Da je pri tem dokončna zmaga na naši strani, o tem sploh ni nikakega dvoma.

Poginilo bo židovstvo v vsaki obliki, bodi v obliki boljševizma ali plutokracije. Zmagala bo Nemčija!

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. — Verlagsleitung: Egon Baumgartner, Haupt-schriftleiter: Friedrich Golob, alle in Marburg/Druck. Redaktions

Zur Zeit Nr. Auslagen die Preisliste Nr. 3 vom 10. April 1940 gültig. Anfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugspreises.

Poslovno poročilo Reichsbank-e za L 1943

Poslovno poročilo nemške Reichsbank-e za poslovno leto 1943 poroča med drugim, da je po nalogu državnega dirigiranja in strnjene obtoke denarja ter po posredovanju Reichsbank-e uspelo prepustiti Reichu prihranke gospodarstva ter druga razpoložljiva denarna sredstva za kritje naraščajočih javnih potreb. Napetosti, ki jih povzročajo vojne razmere med denarnim in blagovnim prometom, so bile v glavnem izravane. V zasedenem ozemlju na vzhodu je bilo naše delovanje tudi usmerjeno v smoteno denarno politiko. Kar se tiče zunanje trgovine, je ista narasla.

Na področju zaštite denarja, ki ji Reichsbank-a tudi odslej posveča vso pozornost, niso bili potrebni kakšni temeljni spreminjanja ukrepi. Z učinkovitim nadzorstvom cen in plač se cene življenjskih potrebščin in cene v trgovini na veliko sploh niso kdo ve kako spremenile. Merodajna mesta so si neprestano uspešno prizadevala, da so prav posebno pri javnih naročilih dosegla znižanje cen ter stem preprečila nastanke izrednih dobičkov. Načelo stabilnih cen je prodrlo tudi na tržišču vrednostnih papirjev, kar je preprečevalo težaje po dviganju tečajev. Stalen dvig hranilnih in bančnih vlog ter naraščajoče davčno okrevanje ni povzročalo financiranja vojne nikakršnih težav.

Plačilni promet z inozemstvom se je kakor prej razvijal tudi lani v glavnem potom že uveljavljenega kliranga preko nemške zaračunalne blagajne. Z ozirom na preložitve naročil in posluževanje tujih pomoči, deloma pa tudi radi naraščajoče razlike med nemškimi in inozemskimi izvoznimi cenami, se je nemška klirinška zadolžitev pri nekaterih državah, ki so naši klirinški partnerji, povečala. Inozemskim eksporterjem na ta način povzročene pogojne čakalne dobe glede dotoka plačil so se v mnogih slučajih potom bančnih in finančno-političnih sredstev skrajšale.

Za po letalskih napadih poškodovane je Reichsbank-a na področju preskrbe gotovine med drugim skrbela, da so taki imejitelji žiro- in lombardnih računov pod gotovimi pogoji s svojimi računi razpolagali lahko pri drugih denarnih zavodih na mesto v zavodih Reichsbank-e.

Celoten promet Reichsbank-e v letu 1943 je dosegel 4884,6 (3611,0) milijard RM. Na menicah in čekih za notranjost Reicha (zaključno zakladnih menic, ki jih je dal Reich), se je v posesti Reichsbank-e nahajalo na dan 31. decembra 1943 41.337 (29.278) milijonov RM.

V lombardnih poslih se je izdalo 44.517 strankam 3501 (2075) milijonov RM posojila, medtem ko se je izvršilo 41.878 povratnih plačil v iznosu 3499 RM (2082).

Heldentod von Generalmajor Adalbert Schulz

An der Spitze seiner Division fand der erst kürzlich vom Führer mit der höchsten Tapferkeitsauszeichnung belohene Kommandeur einer Panzerdivision, Generalmajor Adalbert Schulz, den Heldentod. — Unser Bild zeigt eine der letzten Aufnahmen des heldenmütigen Panzerführers.

PK.-Kriegsber. Scheffler (Sch).

Bančna obrestna mera je ostala tudi v letu 1943 nespremenjena.

Skupni dohodki banke so dosegli 665,2 (493,5) milijonov RM, izdatki pa 285,7 (211,0) milijonov RM. Čisti dobiček znaša 379,542.812 (282,548.293) RM. Od tega dobička se izplača 5% dividende lastnikom deležev, 372.042.812 RM pa državi.

Bilanca izkazuje med drugim v milijonih RM sledeče: Stanje blagajne 12.318,24, dobroimetje pri pošto-čkovnem zavodu 243,93, v zlatih zalogah 70,77, dobroimetje v inozemskih valutah 15,45, domače menice in čeki ter zakladni čeki države 41.336,70, lombardne terjatve 27,36, drugi vrednostni papirji 64,76, obratni krediti pri državi, pošti in železnici 629,50, zemljišča in poslopja 30,00, razne terjatve 487,68. Na drugi strani znašajo vrnjene vsote 690,31, vrnjene postavke 269,95, v obratu se nahajajoči bankovci 45.472,53, dnevno zapadljive obveznosti 8.186,41, razni dolgi pa 157,48.

Zu Generalobersten ernannt

Der Führer hat am 30. Januar den Chef des Generalstabes des Heeres, General der Infanterie Zeitler (links), und den Oberbefehlshaber einer Armee, General der Infanterie Weiß (rechts), zu Generalobersten ernannt.

PK.-Kriegsber. Neubauer u. Gerlach (Sch).

HRABRI SPODNJESTA JERCI

* Število odlikovancev iz Marburg-a je v porastu. Obergefreiter August Fleißinger iz Marburg-a, Valentin-Schäffer-Gasse 21, je dobil Eisernes Kreuz, ker se je odlikoval in hrabro zadržal v bojih na fronti.

* Hraber Sawenstein. Eisernes Kreuz II. Klasse je dobil Gefreiter Siegfried Kadunz iz Ortsgruppe Sawenstein, Kreis Rann, bivši Gottschee-er.

* Pettau ima zopet nove odlikovance. Soldat Franz Greifoner iz Unter-Rann-a pri Pettau-u, Ortsgruppe Pettau, je dobil Eisernes Kreuz II. Kl. za hrabro zadržanje pred sovražnikom na fronti.

* Junak iz Polstrau-a. Eisernes Kreuz II. Kl. za hrabro obnašanje na bojišču je dobil Soldat Franz Zimmermann iz Drausain-a, Ortsgruppe Polstrau, Kreis Pettau.

* Odlikovan Peilensteiner. Soldat Alois Lesnika iz Ortsgruppe Peilenstein, Kreis Rann, je dobil odlikovanje Eisernes Kreuz II. Kl. za hrabrost.

* Odlikovan Lichtenegger. Eisernes Kreuz II. Kl. za hrabro obnašanje na fronti je dobil Soldat Andreas Horwath iz Ortsgruppe Lichtenegg, Kreis Pettau.

* Junak iz Stoppendorf-a. Gefreiter Josef Korditsch iz Stoppendorf-a, Ortsgruppe Maxau (Kreis Pettau) je dobil Eisernes Kreuz II. Kl.

* Mörtendorf je lahko ponosen na svojega rojaka. Gefreiter Josef Beleschak iz Steindorf-a v Ortsgruppi Mörtendorf (Kreis Pettau) se je odlikoval v bojih na fronti in dobil za to viden znak svojega junaštva, Eisernes Kreuz II. Kl.

* Se en Pettauer je dobil Eisernes Kreuz II. Kl., ker so je junaško zadržal v bojih na fronti. Milijon je Soldat Josef Koß iz Unter-Rann-a, Ortsgruppe Pettau (Kreis Pettau).

* Führer je dne 6. t. m. sporočil cesarju Mandžukua o priliki njegovega rojstnega dne svoje prisrčne brzojavne čestitke.

* Ortsgruppe Sauritsch ima tri nove odlikovance. Eisernes Kreuz II. Kl. za hrabro obnašanje pred sovražnikom so dobili iz Ortsgruppe Sauritsch (Kreis Pettau) trije vojaki in sicer Gefreiter Franz Kokol iz Welschberg-a, Soldat Anton Wnuk iz Laurenzen-a in Grenadier Stefan Talan iz Laurenzen-a.

* Dva nova junaka iz Ortsgruppe Stauden (Kreis Pettau) sta Soldat Anton Kmetz in Gefreiter Franz Trtschko. Oba sta dobila za hrabro obnašanje pred sovražnikom na fronti Eisernes Kreuz II. Klasse.

PK.-Kriegsber. Steinmetz-PBZ (Sch).

Der Schwimmwagen, ein praktischer Helfer.

Eine als Seeflugzeug gebaute Ju 52 ist auf einem Binnensee niedergegangen, um einige in der Nähe eingesetzte Soldaten an Bord zu nehmen. Da das Wasser des Sees an der Landestelle der Maschine für ein Boot zu flach war, erwies sich der Schwimmwagen in dieser Situation als die einfachste Lösung. — Unser Bild zeigt, wie der Schwimmwagen am Flugzeug festgemacht und die Fluggäste an Bord gehen.

Pomembni obrambni uspehi na vzhodu

Nemške čete so v težkih obrambnih bojih z vzorno bojevitostjo preprečile vse sovražne poskuse prodora nemške fronte — Krvave izgube sovjetov

3. februarja je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo, da so se nemške čete jugozapadno od Dnjepropetrovska borile v težkih obrambnih bojih s prodirajočimi oklopnimi odredi sovjetov. Medtem so na nikopolskem mostišču odbile lokalne napade sovjetskih odredov. Med Kirovogradom in Belajo Cerkvo je zadela neka nemška napadalna skupina na močne sovražne protinapade. Tu so se razvili trdi boji. Južno od Pripjetskih močvirij so se zrušili opetovani sovjetski napadi v smeri na Šepetovko. Bolj severozapadno so nemške čete prepustile mesti Rovno in Luck. Med Pripjetom in Berezino ter severozapadno od Vitebska so izvajale nemške čete dne 2. t. m. v menjajočih se bojih obrambni uspeh. Med jezerom Ilmen in med Finskim zalivom se je razvijala za nemške divizije težka obrambna borba. Zlasti zapadno od Novgoroda in vzhodno od Narve je sovražnik nadaljeval svoje napade z močnimi silami.

Po poročilu, izdanem 4. t. m., so se pričeli v nikopolskem mostišču težki boji. Južno od mesta so se izjalovili vsi sovjetski napadi. Severozapadno od Nikopola so prizadejali Nemci sovražniku s protinapadi težke izgube. V bojno področje med Kirovogradom in Belajo Cerkvo je vrgele sovražnik nova ojačenja in je neprestano nadaljeval svoje napade. Južno od pripjetskih močvirij so bili odbiti številni lokalni napadi sovjetov v trdih bojih. Sovražnik je skušal med Pripjetom in Berezino s pomočjo letalstva prodreti nemško fronto, vendar so bili ti poskusi odbiti v težkih, menjajočih se bojih. Pri Vitebsku je medtem vzplamtela druga obrambna bitka v vsej jakosti. Sovražne divizije, podprte z letalci in tanki, so beležile krvave in težke izgube. Severno od Nevela, zapadno od Novgoroda in v področju Narve so imele nemške divizije tako v napadu kakor tudi v obrambi lokalne uspehe.

5. februar: Na nikopolskem bojišču so ojačili boljševiki svoj pritisk na južni fronti mostišča in v vdornem prostoru severozapadno od mesta. Odbiti in zapahneni so bili pri tem močni sovražni napadi. Med Kirovogradom in Belajo Cerkvo so se medtem nadaljevali težki boji z ojačenim nasprotnikom. V uspešnem protinapadu so nemške čete kljub trdovratnemu sovražnemu odporu prodrele v enem odseku močno izgrajene postojanke sovjetov in jim prizadejale težke in krvave izgube. Južno od Pripjetskih močvirij so se razvijali menjajoči se boji s sovražnimi pehotnimi in konjeničnimi odredi. Južno od Berezine in pri Vitebsku so nemške čete tudi v petek obdržale glavno frontno črto proti vsem sovražnim poskusom prodora. V frontnem odseku med Nevelom in med Finskim zalivom je v petek nekoliko popustil močan sovražni pritisk. Odbitih je bilo več lokalnih napadov boljševikov.

6. februar: V nikopolskem področju so se borile nemške divizije v težkih obrambnih bojih s proti jugu prodirajočimi boljševiki. Med Kirovogradom in Belajo Cerkvo so sunile naše čete na raznih odsekih sovražnika dalje proti vzhodu. Na drugih mestih je sovražnik zama ponavljal svoje lokalne napade. V področju Pripjetskih močvirij so se v soboto odigravali menjajoči se boji s prodirajočimi sovražnimi napadalnimi konicami. Nemci so imeli pri teh napadih dobre uspehe. Južno od Berezine in pri Vitebsku so se izjalovili opetovani sovjetski poskusi prodora nemške fronte ob žilavem odporu naših čet in ob velikih izgubah v sovražnem taboru. Obrambna bitka se v tem področju še nadaljuje. Severno od Nevela, južno od Staraja Ruse in v področju med jezerom Ilmen in železnico Leningrad—Pleskov so bili odbiti opetovani sovjetski napadi deloma v protisunkih in s trditih bojih od moča do moča ob velikih izgubah na sovražnika.

7. februar: V nikopolskem področju so bili odbiti vsi sovražni napadi, obenem pa so bili zavrnjeni številni sovjetski odredi v učinkovitih nemških protisunkih. Brez uspeha je sovražnik napadal tudi med Kirovogradom in med Belajo Cerkvo. Zapadno od Polonaja so se izjalovili sovražni napadi. Pri tem sta bila uničena dva sovjetska bataljona. Južno od Pripjetskih močvirij so

se razvili boji med Nemci in sovjetsko konjenico. Pri Vitebsku in južno od Berezine so nadaljevali boljševiki svoje poskuse prodora s premočjo. Po srditih bojih so izvajale naše divizije velik obrambni uspeh.

8. februar: Vzhodna fronta je bila tudi 7. februarja vzhodno od Saškova, južno od Berezine in pri Vitebsku v znamenju težkih obrambnih bojov. V teh bojih so se izjalovili vsi sovjetski poskusi prodora ob odločnem odporu naših čet.

Potek operacij na južnoitalijanski fronti

Severno od Aprilie očiščen kotel — Srditi boji za gorski masiv pri Cassinu — Težki udarci za izkrcanje sovražnika

3. februarja: V nettunskem mostišču je sovražnik dne 2. t. m. izvedel par brezuspešnih lokalnih napadov proti severni fronti. Nemške čete so s koncentričnimi protinapadi izbrisale par začetnih uspehov sovražnika. Na južni fronti so se medtem nadaljevali boji za gorski masiv pri Cassinu. Prevladujoče višine so ostale v naših rokah. Na ostali fronti je bilo mirno. Nekaj sovražnih letal je vrlo v noči na 3. februar bombe na zapadno in severozapadno Nemčijo.

4. februar: Nemškim četam je uspelo v nettunskem mostišču potom koncentričnih napadov obkoliti močnejše sovražne sile. Pri tem so bili zavrnjeni razbremenilni napadi. Na južni fronti je sovražnik nadaljeval svoje poskuse prodora pri Cassinu. Borbe so se vodile menjajoče in na obeh straneh z zagrizenostjo. — 3. februarja opoldan so ameriški bombniški odredi izvedli teroristične napade na nekatera mesta severonemške obale. Zasedi so bili zlasti stanovanjski deli mesta Wilhelmshaven. Sovražnik je izgubil po nepopolnih vesteh pet bombnikov in številne lovce. — V pretekli noči je nemško letalstvo z močnimi silami bombardiralo London. Opažali so velike požare.

5. februar: Težki boji za gorski masiv pri Cassinu. Sovražnik je drugič vdrl v severovzhodni del mesta in so ga Nemci vrgli v protisunko zopet iz Cassina. Med Cassinom in Belmonte je sovražniku uspelo po močnem obstreljevanju z artilerijo, ki je trajalo ves dan, izvozovati par sto metrov terena. Nad Toulonom je bilo pri obrambi sovražnega letalskega napada zbitih devet štirimotornih bombnikov. — V opoldanskih urah 4. februarja so ameriški bombniki bombardirali severozapadno Nemčijo. Škoda je nastala zlasti v stanovanjskih delih mesta Frankfurt a. Main. Sovražnik je pri tem izgubil 24 štirimotornih bombnikov.

6. februar: Pri čiščenju kotla severno od mesta Aprilia so nemške čete uničile nek s tanki ojačen pehotni polk. Med 900 ujetniki se je nahajalo tudi 19 oficirjev. Na južni fronti je sovražnik z močno podporo svoje artilerije skušal prodreti nemške postojanke pri Cassinu. Znova je vdrl v severni del mesta in zopet je bil v takojšnjem protisunku naših hrabrih vojskov vržen na svoje izhodišče. Nemško letalstvo je medtem z uspehom razbijalo izkrcavanje v nettunski luk. Poleg požarov je eksplodirala municija, naložena na kejih. Nad zapadnim zasedenim ozemljem je bilo zbitih enajst sovražnih letal. Posamezna sovražna letala so metala bombe na ruhrsko področje in na Berlin. Nemška letala so v zadnji noči bombardirala cilje v jugovzhodni Angliji.

7. februar: Nemška artilerija je z dobrim uspehom obstreljevala sovražno zbiranje ladij v nettunski luk. Severozapadno od Cassina so nadaljevali Amerikanci svoje z artilerijo podprte celodnevne napade. V srditih bojih so se izjalovili vsi ti napadi ob velikih izgubah za sovražnika. — Nad zapadnim zasedenim ozemljem je bilo 6. februarja zbitih 12 sovražnih letal.

8. februar: Ob nettunskem mostišču je bil razbit napad nekakega ameriškega bataljona. Pri tem

V področju Saškova se še nadaljujejo trdi boji. Nemške čete so tudi zapadno od jezera Ilmen in severno od Luge odbile boljševiške napade v protisunkih in v žilavih, erditih bojih od moča do moča.

9. februar: Prožeti vzglednega bojnega duha, so nemški vojaki v težkih bojih pri Nikopolu, zapadno od Cerkasija, vzhodno od Saškova, južno od Berezine, ob jezeru Ilmen in v področju Luge odbile močne boljševiške napade in poskuse prodora. Pri te mso bili zapahneni in očiščeni lokalni vdori. Mostišče Nikopol je bilo po ektrnem uničenju vseh vojaških in industrijskih naprav na povelje izpraznjeno. V času od 1. do 7. februarja je bilo na vzhodni fronti uničenih 192 sovražnih letal ob izgubi 17 lastnih letal. V prostoru Vitebska so se boljševiki po hudih izoubah prejšnjih dni omejili na slabotnejše in posamične napade, ki so se razbili v našem koncentričnem ognju.

so bili uničeni trije sovražni tanki. V področju mesta Aprilia so nemške čete kljub žilavemu sovražnemu odporu izboljšale svoje pozicije. Nemška težka artilerija je z uspehom razbijala sovražno zbiranje ladij in izkrcavanje v Nettunu.

Na južni fronti je sovražnik še nadalje pritiskal na Cassino. Sovražna letala so z bombami zažgala v luk Kios se nahajajočo ladjo »Wici« švedskega Rdečega križa. V pretekli noči so vrgla sovražna letala bombe na naselbine v zapadni in jugozapadni Nemčiji.

9. februar: Kljub žilavemu angleškemu odporu so nemške čete v nettunskem mostišču za par kilometrov izboljšale svoje pozicije in pri tem imele 700 mož. Obenem so bili odbiti močni s tanki in ladijsko artilerijo podprti napadi. Naše letalstvo je uničilo sovražne balerije pri Apriliji, razrušilo pa je še razna skladišča in uničilo šest sovražnih letal. Na južni fronti so oživali boji v odseku Cassino-Terelle. — Ameriški bombniki so 8. februarja opoldan napadli zapadno Nemčijo, zlasti pa stanovanjske dele mesta Frankfurt am Main. Prebivalstvo je imelo izgube. Zbitih je bilo 31 sovražnih letal, večinoma štirimotornih bombnikov.

Srbsko uvidevanje

Iz Beograda poročajo: Srbski prosvetni minister Velibor Jonić je imel v okviru neke belgajske časnikarske prireditve govor, v katerem se je dotaknil situacije srbskega naroda in Srbije v današnji veliki evropski borbi. Jonić je ugotovil na višku svojih pomembnih izjav, da je bil srbski narod valed intriq gotovih mednarodnih krogov pahnen v vojno proti Nemčiji, čeprav srbski narod te vojne ni hotel. Polom Jugoslavije so medtem boljševiki izrabili v to svrhu, da bi zanehtili upor v Srbiji in da bi pozneje ta upor razširili po vsem Balkanu. Srbski narod — tako je dalje izjavil minister Jonić — vodi tudi danes na vsem svojem življenjskem prostoru odločen boj proti komunizmu, zavedajoč se pri tem, da danes ne gre samo za njegove kulturne dobrine in tradicije, temveč za njegov celokupni obstoj. S svojo borbo je stopil srbski narod ob stran tistih evropskih narodov, ki se borijo skupno z Nemčijo proti rdeči nevarnosti.

Zmaga pravičnosti

Iz Sofije poročajo: Bolgarski notranji minister Kristov je imel v industrijskem mestu Gabrovo pred velikim krogom delavcev in kmetov govor in je pri tej priliki apeliral na prebivalstvo, naj veruje v pravično stvar Bolgarije. Bolgarija — tako je dejal minister Kristov — bo ostala tudi v naprej zvesta svoji politiki zavezništva z Nemčijo. Vsa Bolgarija mora napreči vse svoje sile, dokler ne bodo zmagale tiste sile, ki se borijo za stvar pravičnosti. K tem se prištevata tudi Bolgarija. Gorje tistemu, ki bi se drznil napasti Bolgarijo! Na koncu svojih izjav se je minister zahvalil delavcem in kmetom za vzorno izpolnjevanje svojih dolžnosti.

O nastanku nacionalsocialističnega gibanja

Iz življenja in politič. udejstvovanja Adolf Hitlerja v l. 1918–1924

Razpad druge nemške države leta 1918. je Adolf Hitlerja našel kot oslepelega vojaka v bolnišnici, kjer je sklenil postati politik, ako se mu povrne vid. Ko ga je zdravniška veda ozdravila, se je takratni tridesetletni mladenič vrnil v München, kjer je ostal še nekaj časa pri vojaki. Leta 1919, ko so v München-u imeli za kratko dobo krvavo sovjetsko republiko, so postali nekateri krogi pozorni nanj kot silno nacionalno usmerjenega človeka. Bilo je dne 27. aprila 1919, ko so štirje težko oboroženi rdeči gardisti vdrli v njegovo stanovanje, hoteli ga aretirati. Mlad mož in v vojni večkrat odlikovan vojak se je pa tudi tokrat pokazal poqumnega. Akoravno so bili štirje, se jim je zoperstavil hladnokrvno z orožjem v rokah in jih odločno in energično pregnal.

Po osvoboditvi mesta München izpod sovjetske uprave, so tamkajšnje vojaške oblasti odredile Hitlerja v vojaško komisijo, ki je preiskovala potek revolucije. To mu je bilo udejstvovanje, ki mu je omogočalo, dati izraza svojemu nacionalnemu prepričanju. Kmalu potem so ga imenovali za izobraževalnega oficirja nekega polka v München-u. V tem položaju je nekega dne dobil službeno povelje za obisk nemške delavske stranke. Tam je našel zbranih 25 oseb, ki so poslušali predavanje nekega profesorja o potrebi odcepitve dežele Preußen od ostalega dela Nemčije. Hitler mu je seveda takoj padel v besedo in zborovalcem srdito in prepričevalno obiasnil svoje stališče, da je v interesu nemškega naroda, da se morajo združiti vsi Nemci v veliko državo, ne pa razcepiti v več malih držav. Par dni po tem nastopu in obračunu s profesorjem je Hitler našel v svojem stanovanju pismeno sporočilo, da je sričel v nemško delavsko stranko in vabilo za sejo njenega odbora. To ga ni kdo vé kako razveselilo, šel je pa kljub temu tja. Stranka je štela takrat šest članov, Adolf Hitler je bil sprejet kot sedmi.

Sedmi član imenovane stranke si je pa seveda takoj prvi dan svojega članstva zarisal svoj cilj: »Iz male stranke ustvariti gibanje, ki naj zajame ves nemški narod«. In res, prebujajoča propaganda ter globoko zamišljena in najboljše preudarna organizacijska zmožnost je tej mali stranki v živahni boji omogočila dvig in razvoj. Ze oktobra 1919 je bilo 136 obiskovalcev debatih večerov; to število je kmalu naraslo na 170, 220, 270 in končno na 400. Število vpisanih članov se je do konca leta 1919. dvignilo od 7 na 64.

Leta 1920. je Adolf Hitler, ki je takoj pri vstopu v stranko prevzel propagando v svoje roke, začel prirejati velika zborovanja. Prvo velezbiranje se je vršilo dne 24. februarja 1920 v slavnostni dvorani Hofbräuhaus v München-u, katerega se je udeležilo nad 2000 oseb. Med temi je bilo več kakor polovico marksistov, ki so prišli, da bi razbili Hitlerjev šod. So se pa močno vrezali. Hitler je namreč takrat zborovalcem prečital po njem izdelan program stranke, ki so ga poslušalci z velikim navdušenjem pozdravili, tako da ni nikdo mogel in tudi nikdo ni hotel motiti ali ovirati lepo uspele prireditve — rojstnega dneva strankinega vzpona in razvoja. Sledili so velešodi. Ze dne 21. aprila 1920, ko je mesto München že bilo v največji meri za stranko obdelano, je nacionalsocialistična nemška delavska stranka — to ime ji je dal Adolf Hitler — v Rosenheim-u ustanovila svojo prvo Ortsgruppe izven München-a. Par mesecev nato je Hitler dal svojemu gibanju zastavo, strankin znak in prevezo preko rokava, vse tri simbole s kljukastim križem. Leta 1920 je stranki preskrbel časopis »Völkischer Beobachter«. Leta 1920, je stranki prinesel prvi vzlet število vpisanega članstva je doseglo 3000.

Leta 1921 je gibanje tako napredovalo, da je državna oblast postala pozorna na to mlado, a silno stranko in njeno delovanje vedno bolj kritično zasledovala. Možnost zatiranja je bila na vidiku. To nevarnost sta pa manjšala in zavirala dva visoka policijska uradnika v München-u, in sicer Dr. Wilhelm Frick in Ernst Böhrer, ki sta po podložitvi v njen program postala takoj pristajala in ji kot organa vladnega režima s svojimi visokimi položaji storila velike usluge.

Dne 29. julija 1921 je glavna skupščina članstva stranke izvolila Adolf Hitlerja svojim prvim predsednikom. Do takrat je stranka svoje delovanje sklopala z glasovanjem s parlamentarno ve-

čino, poslej je pa Adolf Hitler njeno delovanje spremenil v voditeljski sistem, da je vsaka odločitev bila v rokah samega voditelja stranke. Max Amann, ki je bil v svetovni vojni Regimentsfeldwebel Adolf Hitlerja, je postal vodja strankine poslovalnice in strankinega tiska. Dne 11. oktobra 1921 so ustanovili prvo Ortsgruppe izven dežele Bayern, in sicer v Zwickau-u. Ob zaključku leta 1921. je stranka štela 6000 članov.

Sedaj je marksizem začel vedno bolj uvidevati, da mu postaja nacionalsocializem nevaren tekmeč, ki ga bo izpodrinil. Rdeči politiki so pošiljali na nacionalsocialistične prireditve svoje pristaje, da so tam delali zgago in motili zborovanja. V zaščito pred takim terorjem je Adolf Hitler že leta 1920. iz svojih vrst ustanovil reditelje, ki so po prireditvenih dvorinah skrbeli za red in mir. Te reditelje je izpopolnil in jim dal naziv Turn- und Sportabteilungen (telovadni in sportni oddelki). Dne 4. novembra 1921 so pa ti reditelji doživel svoj ognjeni kret, ko so marksiisti hoteli razbiti neko Hitlerjevo zborovanje. Takrat so se ti reditelji dobro postavili in izrinili iz dvorane vse kalilce mira. Führer jih je radi tega preimenoval v Sturmabteilungen ali S-A.

Leta 1923. je bilo leto nesreč. Ze leta 1922. je Julius Streicher dovedel pristaje svoje nemške socialistične stranke v nacionalsocialistično gibanje. To je ugled Hitlerjeve stranke dvignilo daleč preko dežele Bayern.

Takratni režim Nemčije se je tega zbal in stranko prepovedal ter razpustil v deželah Preußen, Sachsen, Thüringen, Baden, Hessen in Braunschweig.

Strašna stvarnost francoske zasedbe Poruhrja je Hitlerja odvrnila od njegove dotakratne politične taktike, da bi sčasoma združil v svoje gibanje ves nemški narod. V to svrhu se je dogovoril z duhovno sorodnim gibanjem, nemško ljudsko stranko svobode in ji prepustil Severno Nemčijo, medtem ko je sam hotel obdelovati Južno Nemčijo.

Medtem je pa dne 26. maja 1923 prišlo med nacionalnimi aktivisti do aktivnega upora zoper francoske tlačitelje v Poruhrju. Izdajalci so zasedbenim oblastim izročili nacionalsocialista Leo Schlageterja, ki so ga po kratkem sodnem postopanju ustrelili. Zvezi »Oberland« in »Reichsflagge« sta se spremenili v nemško bojno zvezo. Tej zvezi je pripadal tudi Ludendorff. Berlinska vlada pa ni nifesar podzvela zoper francosko zasedbo. Prebivalstvo Nemčije se je začelo dramiti ter zahtevati pohod na Berlin, da bi zrušili in odstavili vlado.

Pisali so 8. novembra 1923, ko je med govorom bavarskega Generalstaatskommissarja Dr. von Kahr-a v Bürgerbräukellerju v München-u — pri govorniški mizi sta se nahajala tudi General von Lossow in šef bavarske policije, Oberst Seiser — Adolf Hitler na čelu naskočne patrola oboroženih S-A. naskočil zborovalno dvorano, si izsilil besedo ter Kahr-u, Lossow-u in Seiserju ter v dvorano poklicanemu Ludendorff-u objasnili svrhu svojega početja. Razgovor je rodil sledeč sklep, ki so ga takoj razglasili: »Državni predsednik Ebert in državna vlada se odstavita. Sestavila se je pa takoj začasna nacionalna vlada iz sledečih moč: Adolf Hitler, šef vlade, Ludendorff, vodja oborožene sile, Kahr, državni upravitelj dežele Bayern itd.« In kakor so Kahr, Lossow in Seiser radevolje prevzeli svoje vloge, tako so že isto noč postali izdajalci. Ti močje so na lastno pest podvzeli korake, da bi potlačili po Hitlerju insceniran nacionalni upor in državni udar zoper nezmožen režim. Odredili so aretacijo Fricka in Böhrerja. Hitler je poskušal še enkrat, da bi prepričal najhujše. Organiziral je navdušen pohod nacionalsocialistov po ulicah mesta München. Ko je pa navdušena povorka prišla pred palačo Feldherrenhalle, je policija začela streljati. Sestnajst nacionalsocialistov je padlo. Hitler in Göring sta bila ranjena. Dietrich Eckart je po šestih tednih v ječi umrl. Dne 11. novembra 1923 so aretirali Hitlerja in ga odvedli v trdnjavo Landsberg a. Lech. Dne 23. novembra 1923 so širim Nemčije razpustili Hitlerjevo stranko, njega pa postavili pred ljudsko sodišče, ki ga je dne 1. januarja 1924 obsodilo na pet let trdnjavskega zapor, pod pogojem, da bo v šestih mesecih zopet na svobodi, če se bo dobro obnašal.

V času, ko je Adolf Hitler sedel v preiskovalnem zaporu, je sklenil, da bo, čim pride na svo-

bodo, obnovil svoje stranko in jo vodil v mejah obstoječih zakonov ter skušal nacionalsocializmu popolnoma legalnim potom izbojevati državno oblast.

Cas, ki ga je današnji Führer Velike Nemčije prebil v trdnjavekem zaporu, je v glavnem izkoristil za pisanje svoje knjige »Mein Kampf«, ki predstavlja nekakšno nacionalsocialistično sveto pismo in je, kakor znano, izšla menda v največjem številu izvodov, ki jih pozna zgodovina izdajanja in založništva knjig.

Trideset vojnih členov za nemški narod

1. 6.

Nemec dokazuje svoj smisel za skupnost v življenjskih pravicah, ki jih za svoj narod zahteva in v življenjskih dolžnostih, ki jih za svoj narod vestno izvršuje. Ze v mirnih in normalnih časih je vsak človek navezan na pomoč in trdnost svoje skupnosti in se mora radi tega udeležiti z vse svojo osebnostjo prenašanja njenih bremen in nalog. V vojnem času je pa vse to še v veliko večjem obsegu potrebno!

V šestem vojnem členu za nemški narod izrečeno misli Adolf Hitlerja popolnoma pravilno povdarjajo, da ima nemški narod veliko smisla za ljudsko skupnost, kar je najbolj razvidno iz zahtev po pravicah do življenjskega obstoja in v zvezi s tem v neoporečnem izvrševanju svojih dolžnosti napram lastnemu narodu. Najbolj vidno je to prišlo do izraza, odkar vlada v Nemčiji nacionalsocializem. Mirno se lahko reče, da je ves nemški narod strmen in združen v enotni in složni ljudski skupnosti ter kakor en mož koraka za svojim Führerjem, ki — opirajoč se na svoje velike sposobnosti in energije — z vsemi razpoložljivimi možnostmi vodi boj za njegove življenjske pravice, za njegov obstoj in razvoj. Kakor vemo, je Führer ta boj vodil prvotno z mirnimi sredstvi. Ker so ga pa naši nasprotniki napadli z orožjem, in je prišlo do sedanje vojne, je pa prisiljen, svoj boj nadaljevati na isti način. Pri tem pa doprinašata vsak Nemec in vsaka Nemka s Spodnještajerci vred veliko večje deleže za uspešno zaključenje, kakor sta ga prinašala v boju z mirnimi sredstvi.

□ Mussolini čisti svojo diplomacijo. Italijansko zunanje ministertvo je obelodanilo obsežni seznam veleposlanikov, poslanikov, legacijskih svetnikov itd., ki so bili sedaj radi udeležbe pri Badoqiljevem izdajstvu opuščen iz državne službe brez pravic do pokojnine. Med njimi se nahajajo veleposlaniki Alfieri, Grandi, Rocco, Guariglia, De Vecchi, Paolucci, De Calboli in Bastianini; nadalje poslaniki Tagliani, Petrucci, grof Magistrati, Boscoppa, knez Colonna itd. Obenem je bilo pensioniranih več diplomatov, ki so po povratku fašistično-republikanske vlade še ostali do nadaljnjega na svojih mestih. Med njimi se nahajajo poslaniki Grazi, Starace, Guglielmotti, Della Porta in Della Chiesa.

□ Wendell Willkie je radoveden... Znani republikanski vodja Wendell Willkie je izjavil te dni v Milwaukeeju, da bo kandidiral pri poskusnih predsedniških volitvah 4. aprila v Wisconsinu, »da bi na ta način preizkusil občutke v vrstah republikancev«.

□ »Raje razvaline kakor red!« Iz Pariza poročajo: Anglo-ameriški bombniki so v zadnjem času v Parizu in Toulonu pomnožili število človeških žrtev, obenem je par tisoč Francozov ob streho. V letem času so vrgli nad Francijo letak, ki ga je sestavil De Troquer, židovski advokat Leona Bluma, ki je sedaj vojni komisar v alžirske mviadnem odboru. V omenjenem letaku utemeljuje ta židovski lopov bombardiranje francoskega civilnega prebivalstva. De Troquer pravi: »Vsak udarec, ki zadene naša mesta, je sladek, ker vemo, da zadene nekoliko tudi našega osovraženelega nasprotnika. Ljubše so nam razvaline kot pa fašistični red«. Tu se je torej pokazal židovsko-komunistični duh v vsej nagoti. Na tisoče in tisoče francoskih civilistov so pomorili s svojimi bombami in ta židovski izmeček pravi, da je to nekaj »sladkega«, ker bi bombe morda utegnile zadeti tudi kakega nemškega vojaka. »Razvaline so nam ljubše kot red!« V teh besedah je zapopadena vsa pokivljena podlost sovjetskega uničevanja.

„Danes pride naš atek!“

Obisk pri marburgerskih preseljencih
„Marburgčanka“, kot pomočnica Ortsgruppenführerja

In ländlicher Geborgenheit

(Aufnahme: Weißensteiner)

Z Badoglijevim izdajstvom povezani vojaški dogodki na jugu so tudi Spodnjo Stajersko spravili bližje vojnemu dogajanju. Tudi ta dežela, ki jo do takrat še ni zajelo veliko dogajanje današnjega boja s svojimi nevarnostmi in strahovi, je postala cilj anglo-ameriških letalcev in se je lahko prebrčala, da so jim vsa sredstva dobra za razbijanje in rušenje delavskih in stanovanjskih hiš, ubijanje žena in otrok, s čemur poskušajo zlomiti moralo naše domovine. Dežela, ki je pred še ne tremi leti prišla zopet nazaj v naročje svoje velike domovine, je tudi tu pokazala svojo strnjeno in nepretresljivo močno voljo. Tisoče junaških vzgledov iz drugih Gau-ov pred očmi, je Spodnjo Stajersko obdržalo v njem drži ter ji predočilo samo en cilj — dobojevat zmagi.

Organizacija Steirischer Heimatbund in država sta tudi na tem področju podvzeli vse, kar je bilo v človeških močeh, da sta predvsem poklicno nezaposlene žene in otroke spravili iz nevarnih mest na podeželje. Oklic, ki ga je izdal Bundesführer, je našel povsod dober odziv. Najprej se je javilo na stotine in pozneje na tisoče žena s svojimi otroki pri uradih Volkswohlfahrt za preselitev. Nalašč v to svrhu ustanovljen urad je vodil skupno z mestno občino in Arbeitsamt-om posvetovanja ter skrbel za stanovanja. To delo že teče tedne s polno paro, prizadevajot si, ugoditi željam vsakega posameznika, v kolikor je to izvedljivo. Tako hočejo na primer nekateri k svojim sorodnikom, drugi ne najdejo stanovanja itd. V vseh primerih pa najde urad Volkswohlfahrt nasvet in izhod, kar omogoča zadovoljivo izdajanje preseljenjskih potrdil, ki jim sledijo priprave za odhod in preselitev.

Marsikatera mati se je teh skrbi lotila z veliko tesnobo pri ercu, izkazalo se je pa v najkrajšem času, da se živi tudi na deželi lahko prav dobro, posebno, če podpira to podeželsko ljudstvo z razumevanjem in sočutjem. Tako je nastal most med mestom in podeželjem, kar pomaga prebroditi to težavno dobo. Seveda ni vedno lahko pogrešati to in ono od doma, domače osrčje lastnega stanovanja, strnjen krog družine, vse malenkosti in drobne skrbi, ki sestavljajo in tvorijo takozvano »doma«. Če misli marsikatera žena, da ne more meniti nič tebi nič pustiti svojega moža samega v mestu, naj pri tem ne pozabi, koliko skrbi mu odzvana, če spravi sebe in otroke na varno. To pa brezdvomno želijo vse dobre žene! Končno vemo, da bo vse to minulo.

Obiskal sem nekatere preseljene družine iz Marburg-a v raznih podeželskih Ortsgruppah, da bi videl, kako so se naše žene tam s svojimi otroki vživale. Če kdo misli, da sem lahko kar na cesti videl kako in kaj, je v moti. Ortsgruppenführer,

mi je pokazal hiše, v katerih se nahajajo, nakar sem se podal proti istim. Na nekem travniku, ki ga je ravno obsevalo toplo sonce, sem videl kako se je podilo nekaj otrok. Z glasnim kričanjem so igrali žogo. To so, sem si mislil. V veseli grudi je res bilo nekaj preseljenih otrok, večino je pa tvorila domača vaška deca. Na prvi pogled sploh ni vidna razlika. Prijateljstvo med mladino je veliko, njih srčen smeh je pa v mestu in na deželi enak. Na vprašanje, kje bi se našlo družino iz Marburg-a, me je vsa skupina spremljala v stanovanje, kjer sem našel mater s štirimi otroki. Pri vstopu v dve čedno urejeni sobi je mati nemalo začudena pogledala moj fotografski aparat in svinčnik v rokah. Tesnoba ji je seveda takoj minila, ko sem sedel na ponujen mi stol, nakar smo začeli kramljati. Iz sob, ki niso parketirane in tudi ne po tleh pokrite s preprogami, sem dobil občutek domačnosti, ki je govorila o nežnih, pridnih in delavnih ženskih rokah. Videl sem kako čedno se lahko uredi prostor golih osem sten, tudi če ni zaves na razpolago, ki bi krasile okna. Cvetiče ciklame na stari mizici, ki se je doma v kleti blizala že svojim zadnjim dnevom, so govorile, da bo kljub vsemu zopet enkrat prišlo pomlad.

Iz govora o tem in onem sem posnel, da pomaga gospa, ki ima štiri drobna dekletca, še Ortsgruppenführer-ju razdeljevati živilske karte in pri drugih manjših delih. Ena deklica obiskuje tudi tamkajšnje šolo, kjer ima že celo vrsto novih prijateljic. Mala Annemarie me je pa petniti za suknjo ter mi na uho tiho povedala, da bi mi rada pokazala osebno preseljene punčke. Moral sem z njo v drugo sobo, kjer me je seznanila s svojo ljubljeno Trude. Pri tem sem hkrati izvedel, da je tudi njena sestra Brigitte prinesla svojo Inge seboj. Nato sem moral še skupno občudovati najmanjšo sestrico, ki jo vsi skupaj nequjejo z veliko medsebojno ljubeznostjo.

Posebno me je veselila ugotovitev, da uživajo načrtno in pripravno preseljeni največje uspešnost od strani občine in domačega prebivalstva. Če opazijo kmetje ali kmetice pri trgovcu kako osebo iz Marburg-a, jo povprašujejo z največjo brigo po osebah, ki jih poznajo, razen tega se pokažejo uslužne z nasveti in dejanji. Kjer koli je možno, pomagajo preseljencem, da bi jim vsaj deloma nadomestili dom, ki so ga morali za nekaj časa zapustiti.

Ko sem se pred hišo poslovil, so začela dekleta kričati in teči po cesti, nekemu kolesarju nasproti, ki se nam je približeval »Ata, ata!« sem še alisal klicati, in že so se oprile ljubega gosta, ki se je veselo sprejema komaj obrnil. Zarek sreče sem opazil tudi na obrazu matere, ko je

videla svojega moža. V času, ko so se veselili stroci ločili nahrbtnika, da bi videli, kaj jim je atek od doma prinesel, sem nadaljeval svojo pot in zapustil za seboj mirno bivališče, kjer sta se za nekaj ur zopet naselila sreča in veselje. Podal sem se na obisk prihodnje preseljene družine.

V isti sem našel ljudi, ki so dobili zavetišče s pomočjo znancev, in sicer pri ljudeh, ki jih je gospa poznala že iz časa, ko je še poklicno živela v dotičnem kraju. Tudi ta mamica si je svoji dve sobici udobno uredila in je »skopal« svoje malčke. Teža seveda ni opravljala v kopalni kadi, temveč v veliki vedri, ki je bila polna vode iz dvorišnega vodnjaka. Tudi te kopanje je dobro. Otrokom je ta nov način kopanja prav ugaljal.

Pri prihodnji hiši so nas pozdravljale na vrtni vrtuše plenice, pri hišnem vходу je pa stala žena s svojimi dvema otrokoma. Pri meni se je takoj pojavil mali paglavec ter glasno razlagal: »Danes pride atek!« Mati nase je vabila v hišo, kjer sem na prvi pogled ugotovil, da se si tudi tam spretno in iznajdljivo ženske roke lepe uredile svoj drugi dom. Na malem štedilniku se je pripravljala večerja, večja deklica je pa delala šolsko nalogo. Pri tem so njene otroške oči neprestano motrile cesto. Otrok je pričakoval očeta. V času, ko mi je mlada žena in mati pripovedovala o prvih težkih dnevih, ki jih je srečno prestala in se čuti sedaj varno, se je v košarici prebudil sinček ter nas opazoval s svojimi velikimi očmi. Pri tem sem opazil dobro viden nasmehek v njegovem dobro rejenem in zdravem obrazu. Dojenček fivi tam kakor doma. Pri njem je mamica, in to je glavno. Druga deklica je pripravljala knjige s slikami, katere je naslednjega dne navela v otroški vrtec, zraven pa pripovedovala, kako jih večkrat obišče bolniška sestra, ki se zaima za zdravlje otrok. Mišlila je sestro, ki vodi postajo za zdravniško pomoč, urejeno po Am-tu Volkswohlfahrt organizacije Steirischer Heimatbund, ki se seveda briga tudi za iz mest preseljene otroke. Nadaljevala sva pogovor o marsičem, kar je ženo zanimalo, pri čemer sem moral mnogokaj objasniti, posebno o dogodkih v njenem domovinskem mestu. Povedal sem ji tudi, da bo po desetem februarju možna preselitev iz mest na podeželje samo na podlagi potrdil Ortsgruppenamtsleiter-jev uradov Volkswohlfahrt iz kraja mestnega stanovanja in iz kraja Ortsgruppe, ki preseljenice sprejme in da bo prihodnje dni preseljenih še veliko število družin iz Marburg-a.

Bilo je že pozno popoldan, ko sem zapustil družino. Zadnji sončni žarki so se ležali na golih vinogradih, da bi kmalu nato izginili za qezdevi in se umaknili miru in tihoti, ki se je vleгла na številne žene in njihove drage malčke.

Norbert Jeglitsch.

RAZNE VESTI

□ Povsod Edjel Pred par dnevi so v Vichyju imeli neko skupino teroristov, ki je hotela umeriti glavnega tajnika za vzdrževanje reda in mira, Joseph Darnand-a, ki je postal slovit radi uspešnega preganjanja partizanov in teroristov. Zarotniki so že na varnem. Kakor poroča francoska uradna agencija Ofi, je vodja zarote nek Ed. Njegovi pajdaši so bivši oficirji, uradniki in komunisti.

□ Letonska se bori za svojo svobodo. Letonski dnevnik »Tevija« je objavil razgovor z generalnim direktorjem za notranje zadeve, generalom Dankersom. Sedanj položaj na mejah Letonske — tako je izjavil general Dankers — zahteva ojačeno zaščito deželnih meja. Generalni direktorji letonske samouprave bodo radi tega vplekali še par letnikov pod orožje. Trdno sem prepričan, da bo nemška vojska skupno z letonskimi vojniki in novimi obvezniki odstranila grozečo nevarnost in tako dala našemu narodu možnost mirnega dela. To bo možno vsakakor le tedaj, ako ne bomo šteli svojih sil, ko gre za to, da preprečimo povratek boljševizma. General Dankers je izdal obenem oklic na naslov letonskega naroda, naj nemudoma izgrabi za orožje ali pa stopi na delovno mesto vpoklicanih obveznikov. Letonska, tako izjavlja Dankers, se svoječasnno nikdar ni prostovoljno priključila Sovjetski Uniji. Mi Letonske nikdar nismo priznali kot sestavni del Sovjetske in tega tudi posej ne želimo. Sedaj gre ves letonski narod v svojo veliko borbo, v borbo za življenje in smrt proti moskovski tiraniji.

Komunistična „svoboda“ v dejanjih

Ljudje ne smejo iz vasi v vas — Prepoved pridig v cerkvah — Novi umori

Ljubljansko »Jutro« piše:

Komunisti in drugi pristaši OF so v svojih besedah polni »svobode«. Kako je v resnici s tem, je javnosti že dovolj znano. V ilustraciji komunistične »svobode« v praksi navajamo še nekaj novih primerov iz zadnjega časa.

Pri Sv. Križu na Mirni in pri St. Rupertu, gotovo pa tudi po drugih krajih Dolenjske, katere lahko strahujejo, so komunisti sredi preteklega meseca razglasili nekaj novih odredb. Predvsem so proglasili strogo prepoved kretanja iz vasi v vas. Kdor se oddalji več kakor pet kilometrov iz svoje domače vasi brez posebnega dovoljenja, bo na mestu ustreljen. Prav tako razglasi pod strogo kaznijo prepovedujejo vsako prenašanje kakršne koli pošte, bodisi pisemne ali ustmene. Prepovedujejo tudi vsako kritiko OF in njenih ukrepov.

S posebno odredbo je duhovnikom prepovedano pridiganje v cerkvah. Poučevanje verouka v šolah, kjer te sploh so, jim je bilo zbranjeno že poprej. Ponekod so nato poskušali duhovniki sbrati otroke v cerkvah in jih tam učiti, pa so jim tudi to prepovedali. Zdaj so izdali še splošno prepoved pridiganja. Prepoved utemeljujejo komunisti s trditvijo, da se je pridiganje izkazalo kot »reakcionarno« in »nasprotno osvobodilnim težnjam«. Tudi maševanje so omejili. Maševati sme v vsaki fari samo en duhovnik, in to ob uri, katero določi komunistični komandant v dotični župniji. Duhovniki iz sosednjih župnij se smejo med seboj obiskovati samo, če dobijo za to potrebno dovoljenje. Splošna prepoved kretanja velja tudi za nje.

Po dolenjskih vaseh, v kolikor jih morejo strahovati, so komunisti zlasti znašajo nad družinami, od katerih je kak fant pri domobrancih, ali pa se je kdo iz družine umaknil v Ljubljano ali Novo mesto. Najmanj, kar taki družini store, je to, da domačijo popolnoma izropajo, vse člane družine z otroci in starci vred pa poženejo od doma. Tudi v Črnomlju so izgnali iz stanovanj vse take družine.

Listi so že poročali o umoru črnomeljskega župana Pavla Klemenca in njegovega sina Dušana. Vest se na žalost potrjuje. Komunisti so ju umorili v decembru skupaj s kakimi dvajsetimi drugimi žrtvami iz Črnomlja in okolice. Med drugimi so bili umorjeni župnik Jože Pokoren iz Preloke ob Kolpi, kaplan Ivan Salmič iz Vinice in 19letna Pepca Brula iz Črnomlja. Umore drugih žrtv, med njimi župana Klemenca, pa tajijo, ker je bil župan Klemenec zelo priljubljen pri ljudeh. Ravno tako tudi umorov obeh duhovnikov ne priznava, toda ljudje vedo za njuna groba.

Iz Škocjane pri Novem mestu poročajo, da so tam komunisti na praznik sv. Treh kraljev umorili Jožeta Jermana. Umorila sta ga dva komunisti v civilnih oblekah. Dva dni kasneje, 8. januarja, so komunisti priredili v Škocjanu »miting« v prostorih tamošnje gostilne. Na pridetev so ljudi naganjali s silo. Govoril jim je neki »stvariš Lovro«. Po njegovem govoru so se hoteli ljudje raziti, toda komunisti so jih prisilili, da so morali ostati še na »veselici«, ki je trajala pozno v noč. Tudi žena in deklet niso pustili domov, temveč so morale plesati s komunisti.

O uspehu komunistične »svobode« na Novi gori, kjer je vsa vas do tal porušena in požgana in je več 45 družin brez doma in se kot begunci potikajo po sosednjih vaseh, niša torkov »Slovenec«.

Velika Nova gora, mirna in lepa dolenjska vas, je živelja svoje redno kmečko življenje — dokler ni prišla komunistična »svoboda«. V torek po Vseh svetih, nekako ob treh ponoči, so prišle komunistične tolpe, tako imenovane Tomičeve in Ljubljanska »brigada«. Tomičeva je odšla naprej v zasede, Ljubljanska pa je ostala na Novi gori. Ponoči ob treh so nagnali kmečke gospodinjke, da so morale za razbojnike kuhati. Pri vsaki gospodinjki je stal tolovaj s puško in penzl, da bo vse v dobro. V tolpi je bilo tudi okrog dvajset žensk, povečini Ljubljank ali iz Notranjske. Vse so bile v moških oblekah, oborožene so hodile med moštvom in z njimi tudi spale po skednjih in šupah. Za štab so kuhali posebej v hiši nekakega kmeta. Kuhala je neka 18letna Ljubljanka. Neka Belokranjka je bila celo komandirka. Tri dni so se tolovaji izprehajali po vasi, goitali nakraden in naropani živež in se bahali, da se ni treba bati, češ, da oni varujejo vas. — Nekega kmeta so izvolili za komisarja za vas. Ta jim je preskrboval živila in prenočišča.

Uvedel je prav čudno komunistično »enakost«. Rekel je, da mora za »narodne osvoboditelje« vsakdo enako žrtvovati. In tako je moral kmetič z dvema milijem prav veliko žrtvovati iz svoje šrambe in kleti, kakor oni, ki ima dva grunta.

Delo »osvobojevanja« ne gre brez umorov. Tudi Ljubljanska »brigada« se je z njimi opečatila. Ze drugi dan so pripeljali nekega uklenjenega moškega. Domačini so zvedeli, da je s Krke, da je 45 let star, da ima ženo in dva majhna otroka. Komunisti so se bli sodej in so ga po dolgem »zasiševanju« obsodili na smrt. Ko je vsa vas proslila zanj, so sicer govorili, da ga bodo izpustili, pa so ga še isti dan vlekli ven na polje, in ga po dolgem mučenju umorili. Istočasno z njim so umorili tudi Bucharjevega Antona iz Predal. Teža so priletno mobilizirali, pa jim je ušel. Ko so ga dobili v roko, so se nad njim nečloveško zmeli. Oba umorjenca sta imela usta zatlačena s cunjami, da nista mogla kričati, oba sta bila po obrazih močno potolčena.

Toda jenačenja ljubljanskih gospodičev je bilo kmalu konec. V petek ob 9. zjutraj so prišle prve predstraže nemških edinc. Začelo se je streljanje. Borili so se morali prisilni mobiliziranci in otroci. »Stab« te tolpe se je pa med streljanjem zabaval v Perkotovi hiši. Prepevali so divje pesmi in igrali na citre. Popoldne ob 2. so komunisti že bežali, še prej so pa zažgali nekaj hiš in gosposarskih poslopj, kolikor so v hitrici pač mogli. Padlo je okrog sto komunistov, od teh so jih 25 pustili v vasi, ostale so odveli s seboj.

Na Novi gori so komunisti izvedli tudi prve »svobodne volitve«. Prišel je 23letni mladinec iz

POLITIČNI DROBIŽ

□ Pomanjkanje bencina ni omajalo Špancev. Španski pisatelj Francisco Casares piše v listu »Hoja del Lunes« sledeče: »Če bodo v teh dneh v Španiji vozili le redki avtomobili in bo vsled redukcije transportnih možnosti manj prijetnosti v vsakdanjem življenju, je kljub temu večje veselje spričo dejstva, da sme v pravem trenutku pokazati dostojanstveno držo. Povsem vseeno je — tako nadaljuje Casares —, da bencinske črpalke na cestah dajejo sedaj manj bencina, v srcu španskega naroda je sedaj nalitega toliko moralnega goriva, da vera v bodočnost Španije ne bo nikdar omagala. Ako je kdo mislil, da bo španski narod lahko s pristigavanjem življenjskega standarda ukrotiti, se je silno zmotil. Španjolci se še več stoletij navajeni na umetnost špartanskega življenja. Zgodovina je pokazala, da razpolaga španski narod z ogromnimi materialnimi rezervami in da kapituliral ne bo pred nobeno stisko«.

□ Ameriški protest v Tokiju. Švicarski poslanik v Tokiju je izročil v ponedeljek japonskemu zunanjemu ministru ameriško protestno noto, nanašajočo se na postopanje japonskih vojaških oblasti z ameriški vojnimi ujetniki. Amerikanci zahtevajo, da to postopanje ni bilo v skladu s tozadevnimi predpisi.

□ Kapitalistični ustroj angleškega tiska. Izvrševalec oporoke pokojnega časnikarskega magnata sir Charles Hyde-a je objavil te dni pogodbo, po kateri so prešli listi »Birmingham Post«, »Birmingham Mail« in »Birmingham Weekly Post« v posest lorda Ilffa, lastnika lista »Midlands Daily Telegraph«. Kupna cena je znašala 45 milijonov RM. Omenjene birminghamske liste so postavili sedaj v okvir delniške družbe. Delnica se v rokah omenjenega lorda in njegovega rodbine. Prodaja birminghamskih listov je nov dokaz, da je angleški tisk povsem odvisen od privatnih kapitalističnih skupin.

□ Gnezdišče Badoglijevih zornikov v Rimu odkrito. Italijanska republikanska policija v Rimu je odkrila v kolegiju Sv. Pavla gnezdišče zornikov Badoglijeve klike. Policija je obkolila najprej ves kolegij, nato pa so vdrli agenti v notranjost, kjer so zasačili bivšega italijanskega generala Montija, štiri druge visoke častnike, devet židov, dva policijska oficirja in večje število mladeničev. Policija je mimo tega zaplenila štiri avtomobile, 300 avtomobilskih gum in 6000 litrov bencina.

□ Gluha vkup širihale. Kakor poroča švedski komunistični list »Ny dag« iz Njujorka, zbira ameriške strokovne organizacije za Sovjetsko Unijo denarne prispevke.

Račna, čigar oče je znan komunistični pontifikat in nergač. Ta mladi izpričenec je vaščane segal v šolo in jim govoril, naj svobodno izvolijo kogar koli za poslance. V dvorani pa je vladale mrtvila. Nikomur ni bilo za »poslanke« stolček, nikomur za »svobodne« volitve. Postajalo je že nerodno. Tedaj so se iz zadrege rešili tako, da so brž predlagali za »poslanca« njegovega očeta. In pri tem je ostalo. Nihče ni glasoval, nihče ni nič pripomnil. Ta svobodno »izvoljeni« poslanec je potem nekoč govoril na mitingu v šoli, da bo kot poslanec delal zastonj, naj se kar k njemu zatekajo. Njegov sin pa je bil sekretar v Račni, dokler niso prišle nemške čete. Tedaj pa je s svoje priletnice, 18letno dijakinjo, neko Milo iz Predal, zbežal v hribe.

V času »svobodne republike« so imeli na Veliki Novi gori tudi »vojne referente«. To čast so poverili imenovanemu kmetu, ki je »službo« opravljal zelo vestno. Pridno je hodil na občine na Mlačvo, pridno raznašal pozive in skrbel, da nihče ne bi ušel. Zaradi njegove skrbnosti za izpopolnjevanje komunističnih tolpe, je mareške prišel ob življenje. Kot prisilni mobiliziranec je moral v prve vrste v bojih in kot prisilni mobiliziranec je tudi obležal na bojišču, medtem ko se partiji s svojim »štabom« že zdavnaj zbežali. — Tako je v Levstikovi »brigadi« pri St. Jurju pri Grosupljem padlo deset prisilnih mobilizirancev, med njimi tudi 18letni fant Tone z Velike Nove gore, ki mu je kmet osebno prinesel poziv na dom. Fant je bil prej pri vaški straži, doživel Turjak, in je zdaj moral v komunistične tolpe. In ker mu puške niso zaupali, je bil dodeljen delavski četi.

Sedaj je vsa vas porušena. Le štiri oddaljene in osamljene hiše še stoje. — Veter raznaša popel z osamljenih pogorišč. Ena slovenska vas je za vedno »osvobojena«.

□ »Poglobitev« sovjetsko-egipčanskih odnosov. Egipčanska vlada je sklenila ustanovitev generalnega konzulata s sedežem v Moskvi za vse področje Sovjetije. Sovjetska vlada namerava mimo tega ustanoviti v Kairu tudi posebni »tiskovni urad«, ki naj bi deloval v smeri poglobitve sovjetsko-egipčanskih odnosov. V ta tiskovni urad bodo baje sprejeli tudi egipčanske časnikarje.

□ Estonska izpolnjuje svojo dolžnost. Prvi estonski delniški direktor dr. Mäe je imel te dni po radiu govor in je pri tej priliki povdaril resnost položaja na mejah Estonke. Apeliral je na vse sloje prebivalstva, naj izpolnijo svojo nacionalno dolžnost. Takoj po objavi splošne mobilizacije na Estonkem, so se estonski delavci v ogromnem številu javili za fronto. Dr. Mäe je povdaril, da ne sme nikdo zapustiti svojega delovnega mesta, preden ne prejme vojaški vpoklic, ker dele v tovarnah ne sme trpeti. Ženstvo in mladina bosta v Estonski nadomestila na tisoče mož, ki hite pod zastavo. Dr. Mäe je apeliral tudi na estonske kmete, naj preko svoje dolžnosti osigurajo hrano za fronto in domovino. »Mi Estonci — tako je dejal dr. Mäe — moramo sedaj kakor nekoč v težkih časih — pokazati dostojanstven mir. Vsek Estonec mora na svojem mestu izpolniti svojo dolžnost, potem nam bo uspelo skupne z nemško vojsko zmagati«.

□ Madžarske politične izjave. Pretekli petek je govoril madžarski vojni ali homvedni minister Czatyay v navzočnosti ministrskega predsednika Kallaya in zunanjega ministra Ghyczyja pred zunanjim odborom madžarske poslanske zbornice o splošnem vojaškem položaju, nato pa je odgovorjal na različna stavljenja mu vprašanja. Czatyay je bavil med drugim tudi s širjenjem govorice, s prišepetavanjem in z živčno vojno. Minister je dejal, da je vse to posledica dolge vojne, radi tega se pusti javnost zavajati z govoricami. Minister je apeliral na madžarsko javnost, naj ocenjuje dogodke z mirom in hladnokrvnostjo, da bi se na ta način ojačila obrambna moč Madžarske.

□ Protifidovski plakati v angleških mestih. Kakor poroča londonski komunistični list »Daily Worker«, visijo v Manchesteru in po drugih angleških mestih napisi in lepaki z besedilom: »Zidje, pokrajte!«

□ Badoglio poziva k umoru Nemcev. Iz Milana poročajo: Kako nizko je padel sovjetski sluga Badoglio, je pokazala neka emisija Badoglijeve radio-postaje. V dotični emisiji poziva civilne prebivalstvo okolice Rima k umoru »sledečimi besedami: »Kjer koli boste našli Nemca, ga ubijte, poleg mrliča pa postavite napis: »Tako so borili patrioti Latiuma«.

Bilder aus dem Kriegsgeschehen

PK-Kriegsbericht Dick (Sch).

Schweres Infanteriegeschütz auf Selbstfahrlafette belegt ein von Banden besetztes Dorf mit seinem Feuer.

POLITISCHE BELEZKE

□ Usodo Italijs se ne more z državnim udarom ločiti od velike svetovne drame. Italijanski republikanski minister za javna dela, Riggero, je napisal o priliki kongresa italijanskih vojnih poškodovancev med drugim, da ni možno ločiti usodo Italije z državnim udarom od velike svetovne drame, čije poteka ni mogoče predvideti. »Anglieži, — tako piše Riggero —, Amerikanci, Kanaščani, Indijci, Francozi, Alžirci, Marokanci, Južnoafrikanci in Novozelanci stojijo pred durmi filavo branjenega Rima. Mi ne smemo ostati prekrizanih rok in se ne smemo obremeniti s eramo: to razsekane domovine, ne da bi obenem do zadnjega izpolnili svojo dolžnost.

□ Moskovski plačanci v Egiptu. V Egiptu se nahaja začasno 1850 ruskih emigrantov, med njimi je 800 židov. Ti Rusi doslej sploh niso imeli nikakega državljanstva. Sedaj se pa vršijo med sovjetskimi poslanikom in egiptovski vlado pogajanja, v namenu, da bi se tem emigrantom priznalo sovjetsko državljanstvo. Tako si hoče Moskva z enim samim spretnim zamahom osigurati par sto agentov, dobro vpeljanih v egiptanske razmere. Te agente bo imela Moskva kot novo pečeno sovjetske državljane dobro v svojih krempljih. Mimo tega je znano, da se nahajajo med takozvanimi Belorusi na bližnjem vzhodu mnogi agenti Moskve.

Bei den finnischen Grenzjägern. Die Grenzjäger sind Meister im Feuermachen. Das Holz kann noch so naß sein, aber ehe man sich versieht, brennt es bereits. Zwischen zwei Baumstämmen wird trockene Borke geklemmt, und so entsteht das finnische »Balkenfeuer«.

PK-Kriegsbericht Krumme (PBZ—Sch).

Mit Gepäck etwas schwierig. Der Bandenkrieg in den bosnischen Bergen stellt unsere Gebirgsjäger vor viele schwierige Aufgaben. Hier wird ein Gebirgsbach mit Hilfe eines »Notsteiges« — ein über das Wasser gelegter Balken — überquert.

PK-Kriegsbericht Kemp (Sch).

PK-Kriegsbericht Dohm (Sch).

Durch Sturm und Schneegestöber bahnt sich diese Trägerkolonne in tiefem Schnee ihren Weg zu den auf dem Abzugspfad gelegenen deutschen Stellungen, die auch durch Trägerkolonnen nicht mehr erreicht werden können.

In einer sowjetischen Pakstellung. Deutsche Sturmgeschütze haben bei einem Gegenangriff zwischen Pripjet und Beresina eine sowjetische Pakstellung überrollt und zusammenge-schossen.

PK-Kriegsbericht Kühn (Sch).

Auf einer Nachschubstraße im Osten. Während die Grenadiere nach einem erfolgreichen Gegenstoß südöstlich Berditschew den Sowjets auf den Fersen bleiben, sichert Pak die Nachschubstraße vor feindlichen Panzern.

PK-Kriegsbericht Paul (PBZ — Sch).

Vom Bandenkrieg in den Rokkno-Sümpfen.

Mit dem MG im Anschlag wird das Vorgehen der Kameraden gedeckt.

PK-Kriegsbericht Koch-Thann (PBZ-Sch)

Husarenstück am Tartarengaben

Von Kriegsbericht Paul Niederreiter.

PK. In seinem engen Erdbunker sitzt der Bataillonskommandeur und studiert bei dem mäßigen Schein einer Petroleumlampe noch einmal eine Kartenskizze, auf der der geplante Verlauf eines Stoßtrupps eingezeichnet ist, welchen das Bataillon an diesem Tage durchführt. Die Aufgabe ist, durch einen verstärkten Stoßtrupp aufzuklären, welche feindliche Einheit dem eigenen Abschnitt gegenüberliegt, und dabei unter allen Umständen Gefangene zu machen.

Das flache, von den eigenen Stellungen tagsüber einzusehende Gelände ist allen Männern bekannt. Die Strecke, die der Stoßtrupp von der Bereitstellung bis zum vordersten Graben der Bolschewisten zu bewältigen hat, beträgt nur einige hundert Meter. Jedoch besteht die besondere Schwierigkeit darin, daß das Gelände tischeben und ohne Deckungsmöglichkeit ist. Deshalb muß das ganze Unternehmen eine Überraschungsangelegenheit werden.

Bei dem Gedanken an den vorgesehenen Feueranschlag auf die feindlichen Stellungen schmunzelt

der Kommandeur. Einen Feuerzauber werden die dort drüben heute erleben, daß ihnen Hören und Sehen und noch manches andere vergeht. Die Entfernung zwischen unserer Bereitstellung und dem vordersten Graben der Bolschewisten muß ohne Unterbrechung im Laufschrift überwunden werden.

Der Kommandeur sieht auf die Uhr. In einer halben Stunde ist es so weit. Er greift sein Glas, verabschiedet sich von seinem Adjutanten, der vom Bataillonsgefechtsstand aus die Verbindung mit dem Regiment hält, und begibt sich zu der Beobachtungsstelle im vordersten Graben. Die Gruppen, die den Stoßtrupp durchführen, beziehen bereits die Ausgangsstellung. An uneingeschener Stelle wird der vorderste Graben auf dem Tartarenwall verlassen und der angewiesene Bereitstellungsraum bezogen.

Soweit möglich, hat sich ein jeder der Grenadiere zum Dauerlauf durch das Niemandland fertig gemacht. Die dicke Winterbekleidung wurde ausgezogen. Wer das Koppelzeug nicht zum Tragen von Munition braucht, hat es mit andern Ballast im Bunker gelassen. Selbst mit Turnschuhen haben einige die Knobelbecher vertauscht, um besser laufen zu können. Trotzdem wird manchem dieser Lauf noch schwer fallen. Denn mit einem Sandsack um den Hals, in dem fest zwei Dutzend Eierhandgranaten sind, einige

hundert Meter gegen den Feind zu laufen, ist keine Kleinigkeit.

Daß der scharfe Nordost, der schon den ganzen Tag über bläst, seit einigen Minuten Schnee mit sich bringt, ist ein Vorteil, da er die Sicht der Bolschewisten mindert. Auf unserer Seite aber erschwert dieses Schneetreiben unheimlich das Laufen.

Der Schatten der Dämmerung senkt sich in den Tartarengaben. Die letzten Vorbereitungen verleben mit den letzten Minuten vor der bekanntgegebenen X-Zeit. Viel, viel langsamer als sonst scheinen die Minuten zu verstreichen. Aber dann ist es so weit! Von überall her ertönen die schweren Brocken über die eigene Stellung. Und zwischendurch fauchen die unheimlichen Wefer.

Der Bataillonskommandeur vergleicht die Zeit. In einer halben Minute etwa hört die Artillerie auf zu schießen, dann müssen... Aber da stürmen auch schon die Grenadiere. Über den Stellungen der Bolschewisten spielt der Wind noch mit hochgeworfener Erde und dem Pulverdampf der letzten eingeschlagenen Granaten, da springen schon die ersten in den feindlichen Graben.

Bald darauf werden die ersten Gefangenen zurückgebracht. Die Überumpelung des Gegners ist absolut gelungen. Unglaublich programmäßig verläuft das Unternehmen. Nach kaum einer Viertel-

stunde ist die letzte Gruppe wieder im eigenen Graben. Dreißig Gefangene, ohne jeden eigenen Verlust, ist das stolze Ergebnis dieses Husarenstückchens. Und schätzungsweise doppelt so viel blieb an Schwerverwundeten und Toten beim Gegner zurück.

Auf den äusseren Wällen der Festung Krim

Von Kriegsbericht Hans-Joachim Paris.

Seit der Vernichtung ihres, südlich Kertsch gelegenen Landekopfes Eltigen durch rumänische Verbände, führen die Sowjets mit immer steigender Heftigkeit ihre Angriffe aus dem nordostwärts der Stadt befindlichen Landekopf gegen den Nordflügel der deutschen Kertschfront, die den südlichsten und östlichsten Frontabschnitt gegen die Sowjets überhaupt bildet.

Kertsch, Anfang Februar 1944 (FS).

PK. Der Küstenwind vom Schwarzen Meer weht warm und feucht über die taurische Steppe und hat nicht nur die Eisdecke von dem Unterlauf des Dnjepr wieder gesprengt, son-

dern auch alle Straßen und Wege in Schlamm und Wasser verwandelt, in dem Tier und Motor nur mühsam zu bewegen sind. Der Soldat allein meistert wie überall mit dem Gleichmut des erfahrenen Kriegers die Unbilden der Witterung, ob sie klirrenden Frost, stehenden Schnee oder tiefende Nässe bringt.

Artilleriefeuer von unvorstellbarer Heftigkeit.

Es gibt Härteres für ihn, als nur Kälte und Nässe. Gegen sie schützt ihn seine gute Winterausrüstung. Aber gegen das pausenlose Anrennen eines weit überlegenen Feindes hilft ihm nur seine hundertfach bewiesene Unerschrockenheit und sein eisernes Herz. Ihm bleibt keine Zeit zum Nachdenken oder Überlegen, weder bei Tage noch bei Nacht. Ihm bleibt nur abwehren, Verteidigen, Schießen, Stürmen, Zurückschlagen. Das ist das Leben unserer Grenadiere auf der Halbinsel Kertsch. Seit Wochen schon greifen die Sowjets hier immer wieder mit vielfach überlegenen Kräften an, um das Tor zur Festung Krim an dieser Stelle aufzubrechen. Ihr Artilleriefeuer »etzierte« sich zuweilen zu ganz außerordentlicher Heftigkeit. 18.000 Granaten innerhalb weniger Stunden auf dem Abschnitt eines einzigen Regiments haben fast jeden Quadratmeter Boden um- und umpflügt. Wenn aber nach solch ungeheurer Trom-

melfeuervorbereitung die erdbraunen Massen mit Urröh-Geschrei über das Feld wollten, dann erhoben sich die schmutzverkrusteten Grenadiere aus ihren Erdlöchern und warfen sich dem Ansturm des Feindes mit nie erlahmender Kraft entgegen.

Die Männer des Majors Bärenfänger.

Tage und Nächte hindurch ohne Schlaf, mit entzündeten Augen, Bartstoppen im Gesicht; Haut und Uniformen der Erde gleich — so kämpfen und kämpfen immer noch Mann und Kommandeur unter ihnen, der vom Führer mit den Schwertern zum Eichenlaub und Ritterkreuz des Eisernen Kreuzes ausgezeichnete Major Bärenfänger.

Wo dem Gegner ein Einbruch in die Hauptkampflinie gelungen war, wurde er entweder in sofortigem Gegenstoß geworfen oder die Einbruchsstelle wurde abgeriegelt, vom Feind besetzte Höhen teilweise im Gegenangriff wieder zurückgewonnen.

In der Nacht zum Sonntag führten die Bolschewisten ein neues Angriffsunternehmen bei Kertsch, und zwar diesmal im Südosten durch. Sie hatten schwere Verluste. Ein sowjetischer Landungsverband wurde fast völlig aufgerieben. Durch ihre zahlenmäßige Überlegenheit, durch stärksten Einsatz von Artillerie und Schlachtfliegern und bei

UMNI KMETOVALEC

To in ono o valjenju piščančkov

Čeprav se pri nas s perutninarstvom pečajo navadno le ženske, gospodinjje, je vendarle važna kmetijsko-gospodarska panoga. Bolj kot kmečki ljudje, pa se še zavedajo vrednosti pišk petelinčkov in piščančkov nekmečki ljudje, čeprav si jih morejo predstavljati zvečine le v obliki pečenke.

Upamo, da nam kmečki gospodarji zato ne bodo zamerili, ako posvetimo naš današnji razgovor stvari, ki sicer ne bo zanimala njih, pač pa toliko bolj — upamo — njihove žene, naše kmečke (pa tudi nekmečke) gospodinjje. Že iz naslova je razvidno, da bo govora o valjenju piščancev.

1. Kakšno kokljo bomo izbrali?

Predvsem lahko izbiramo med živo in med električno kokljo, kakor imenujemo navadno stroj za valjenje piščancev.

Se pred par leti so bili stroji za valjenje piščancev v naših krajih poznani samo najbolj naprednim gospodinjam, ki so kot dekleta obiskovale gospodinjstvo šolo. Velika večina gospodinj pa niti slutila ni, da bi bilo mogoče, izvaliti piščance, ne da bi jih podložili za tri tedne živi koklji.

Dandanes je to seveda narobe. Dandanes ve vsaka, tudi najbolj hribovska gospodinja, da lahko naroči od velikih strojnih valilnic enodnevne piščančke (Eintagsküken), ter si na ta način prihrani skrb za zbiranje valilnih jajc, za iskanje in in za oskrbovanje koklji in sploh vse delo, ki je v zvezi z navadnim načinom valjenja.

Da — sprememba v mišljenju naših kmečkih gospodinj je tako temeljita, da prihajajo na naše uredništvo vprašanja naših kmečkih bralk, kako in kje bi se dal nabaviti stroj za valjenje piščancev, kakor tudi prošnje, naj bi popisali, kako je treba s takim strojem ravnati, da pravilno »vali«.

Za, moramo naše napredke željne gospodinjje razočarati: Električna koklja, to je stroj za valjenje jajc, ni primerna naprava za uporabo na majem kmečkem posestvu, kajti ta stroj se splača le tam, kjer valijo vsako spomlad na tisoče in deset-tisoče jajc, ne pa na ducate. Razen tega zahteva valjenje jajc s strojem velik pozornosti in stalnega nadziranja — a za to kmečka gospodinja nima časa.

V ostalem pa stroj za valjenje ni prav nič po-

gleichzeitigen Fesselungsangriffen am Nordflügel, vermochten sie jedoch neue Reserven nachzuführen. Um jedes Gefäß, um die Mauerreste einer alten Ziegelei und eines Gutshofes entbrannten erbitterte Kämpfe. Teilweise im Nahkampf werfen Grenadiere und Pioniere, von Sturmgeschützen unterstützt, eingedrungenen Feind zurück oder vernichteten angreifende Panzer. Verlorengegangen Gelände wurde an vielen Stellen wieder zurückerobert. Einbrüche wurden abgeregelt.

Eisernes Tor der Festung bleibt verschlossen.

Wenn man einen umfassenden Bericht von diesen schweren und erbitterten Kämpfen, die immer noch pausenlos andauern, geben wollte, dann müßte man ein einziges Lob des deutschen Einzelkämpfers künden, der immer wieder gegen fünf-, sechs-, achtfache Übermacht des Feindes standhalten mußte. Die Sowjets griffen in Bataillons, oft sogar in Regimentsstärke an. Hier verteidigte ein Obergefreiter mit seiner Gruppe auf sich gestellt, nach allen Seiten ein Grabenstück, dort sprang ein Bataillons-Adjutant mit ein paar Schreibern und Meldern einen sowjetischen Panzer an. Überall wurden Taten vollbracht, für die der OKW-Bericht in seiner krappen soldatischen Sprache nur den Satz formt: Starke sowjetische Angriffe wurden abgewiesen. Noch an keiner Stelle ist es den Sowjets bisher gelungen, das eiserne Tor zur Festung Krim aufzusprennen, an deren äußerstem Ostzipfel sie bei Kertsch erst stehen.

Der deutsche Krim-Kämpfer ist in den letzten Wochen erneut zu einer Härte und Entschlossenheit herangewachsen, die ihn, im Verein mit seinen rumänischen Waffengefährten, jedem neuen Ansturm der Bolschewisten mit Unerschrockenheit erwarten läßt. So wie er einmal die Krim bezwang, Sewastopol, die stärkste Festung Europas, besiegte, und im Frühjahr 1942 bei Kertsch kämpfte, so verteidigt er heute die Festung Krim auf ihren äußeren Wällen mit zäher Verbissenheit immer von neuem.

sebnega: omara, ki je razdeljena na police, na katere naložimo jajce drugo ob drugem. S pomočjo električnega toka (v prejšnjih časih tudi s pomočjo drugih ogrevalnih priprav) vzdržujemo v valilni omari približno isto toploto, s kakršno ogreva koklja jajca na gnezdu (okoli 38 do 39 stopinj Celzija). Istotako se mora omara zračiti in jajca večkrat pregledati, pri čemer se za izvalitev piščancev neuporabna jajca izločijo.

Kot rečeno, tak stroj za naše malokmečke gospodinjje ne pride v poštev. Zato naj daje vsaka gospodinja piščance tudi še znanprej valiti kokljam. Če pa hoče imeti prav zgodnje (saj ves pomen električnega valjenja piščancev je prav v tem, da je z njim mogoče izvaliti piščance prav zgodaj spomlad), naj pač piščance naroči pri kateri od tveč, ki se strojnimi valenjem piščancev bavijo. Bojimo se le, da je za letos to že prepozno.

Če se gospodinja odloči, da bo dala izvaliti piščance doma, mora najprej izbrati pripravno kokljo. Seveda je to lažje rečeno, kakor storjeno. Kajti ne zgodi se vedno, da bi začela »kokati« vprav tista kokoš in vprav takrat, ko bi to gospodinja želela. Vendar se da, kot bomo to pozneje omenili, skoraj vsaka kokoš prisiliti k valenju.

Kokoš, ki jo določimo za kokljo, naj bi bila starejša. Prav mlade kokoši namreč mnogokrat ne vztrajajo na gnezdu tako dolgo, da bi se piščanci izvalili.

Nadalje naj bi bila za kokljo odločena kokoš mirne narave, to je ne plašljiva, ki pred vsakim šumom zbeži z gnezda.

Se bolj važno pa je, da je koklja snažna, brez uši in pršic. Samoumevno je namreč, da kokoš, ki jo uši in pršice ujedajo, ne bo vzdržala na gnezdu, marveč se bo šla v prah kopati in otresati.

Končno naj za kokljo določena kokoš ne bo premajhna, ker taka lahko samo par jajc pokrije.

Sploh je opaziti, da težke pasme kokoši mnogo raje valijo, kot živahne lahke pasme. Se raje, kot najtežje kokoši, pa valijo pure. Pure so takorekoč živi valilni stroji. Zato je za kokljo uporabna vsaka pura in vsak čas — le takrat ne, če nese ali se k temu pripravlja. Sicer pa pura nese le malo časa. Ves ostali čas v letu nam lahko služi pura kot valilna jajc vseh vrst perutnine, tudi kokošijih. Pura, ki enkrat začne valiti, izvali brez nadaljnjega rada zaporedoma po dva ali celo tri nasade jajc. Treba je le, da puro navadimo, sedeti na gnezdu. To napravimo na naslednji način:

Vzamemo primeren zaboj, iz slame ali sena napravimo gnezdo in položimo vanj nekaj jajc. Iz katerih smo izpili vsebino ter lupino spet napolnili, bodisi z apnom, bodisi z gipsom, bodisi močnatim klejem. Na ta jajca posadimo puro in zaboj pokrijemo s pokrovom, ki mora biti trdno pritrjen, da ga pura ne more dvigniti.

Važno je, da je pokrov nameščen tako nizko, da pura v zaboju ne more stati, marveč mora sedeti na gnezdu in se s trebuhom dotikati jajc. Spet pa seveda ne sme pokrov pure preveč pritiskati. Tako podveznjeno pustimo puro dva dni in dve noči, ne da bi se kaj zmenili zanjo. Sele po preteku tega časa odstranimo pokrov ter epustimo puro za toliko časa na prosto, da se nazoblje, napije in otrebi. Medtem moramo ponovno urediti gnezdo, ki ga je pura vsega razmršila in onesnažila. Na to podveznjemo puro, enako kot prvič, za nadaljnjih 48 ur, ter v tem času sploh ne hodimo blizu prostora, kjer je v zaboju zaprta. Ko je spet rešimo ječe, vidimo, da se je pura že kolikortoliko udala v svojo usodo ter da je zato gnezdo že manj razmetano. Ko se pura spet nekoliko osveži, jo tretjič podveznjemo za novih 48 ur. Navadno po preteku tega časa, to je po šestih dneh od začetka cele »dresure«, pura brez nadaljnjega rada ostane na gnezdu, tako da ji smemo podložiti prava jajca in začeti s prvim valjenjem. Če pa pura kljub opisanemu postopku ne mara sedeti na jajcih, je to znak, da se pripravlja za nesenje in jo je brez uspešno »sliti« še nadalje k valjenju.

Mnogokrat se da na enak način tudi kokoši prisiliti, da začnejo valiti, četudi niso same od sebe

začele »kokati«, to je prenehala s nesenjem jajc in začele posedati na gnezdu.

2. Kakšna jajca so sposobna za izvalitev?

Uspeh valenja odvisi v največji meri od izbire valilnih jajc.

Važno je torej, da znamo jajca za valjenje pravilno odbrati. Predvsem moramo paziti, da izvirajo valilna jajca le od kokoši, ki so dobre jajčarice. Zato moramo vršiti nadzor nad našo jajc v svojem kurniku. Najboljša so zaklopna gnezda, ker pri teh vedno točno vemo, katera kokoš je jajce znesla in tudi kdaj. Zakaj važno je tudi vedeti, da morajo biti jajca za valjenje sveža, kajti jajca, ki so nad tri tedne stara, so za valjenje navadno že neuporabna. Dobro je zato, da na valilna jajca napišemo s svinčnikom dan, kdaj se bila znesena.

Nadalje je važno, da so jajca oplojena od petelina, ker bi sicer iz njih ne dobili piščancev. Ni pa vseeno, od kakšnega petelina je bila kokoš, ki je jajce znesla, oplojena. Piščanec, ki se bo izvalil iz jajca, bo podedoval namreč prav tako lastnosti kokoši, kakor tudi petelina. Iz tega dejstva spoznamo, kako važno je, da pazimo, da ne zabaja k našim kokošim kak petelin drugačne pasme, ker nam lahko skvari čisto sorto in s tem zelo zniža vrednost piščancev.

Najboljša valilna jajca dobivamo od kokoši v drugem letu.

Kar se tiče oblike, naj bodo valilna jajca pravilne jajčaste oblike, ne pa podolgovata in koničasta.

Teža naj ustreza sorti. Valilna jajca štajerskih kokoši naj tehtajo najmanj 58 gramov, vendar ne mnogo nad 65 gramov. Pretežka jajca imajo namreč po dva rumenjaka. Prav tako ne jemljemo za nasad jajc s takozvano obročkasto lupino, ki je nadpovprečno debela, tako da je piščanec ne more preključati.

Jajca za valjenje naj imajo gladko in snažno lupino. Ponesnaženih jajc ne kaže umivati, ker se s tem zamašijo največkrat dihalne luknjice v lupini, tako da se zarodek v jajcu vsled pomanjkanja svežega zraka zaduši.

Barva jajc ni važna, ker je odvisna od kokoši, ki imajo nekatere bela, druge svetlorumena, nekatere pa celo rjavkasta jajca.

Za valjenje namenjena jajca moramo shranjevati na hladnem in ne presuhem prostoru, — najbolje postavljena v žito. Vsak dan jih moramo obračati, enkrat na koničasti, drugič na topi konec. S tem dosežemo, da ostane rumenjak v pravilni legi.

Če dobimo jajca za valjenje od drugod, jih ne smemo pošiljati po pošti ali po železnici, ker vsak pretes lahko uniči kalivost jajc. Zaradi tega moramo držati jajca za valitev ves čas prevoza ali takoj posaditi, marveč morajo en dan počivati, prenosa v košarici v rokah. Doma jih ne smemo da se umirijo.

3. Čas za vlaganje

Četudi je mogoče valiti piščance — posebno s strojem — vse leto, je vendarle najugodnejši čas za valjenje zgodnja pomlad, to so meseci marec, april in maj. Najbolje je, če se piščanci izvalijo v mesecu aprilu. S kasno izvaljenimi piščanci imamo mnogo slinosti, kajti vročina pospešuje razmnoževanje mrčesa, ki nadleguje piščance. Razen tega pa pozno izvaljene kokoši ne dorastejo do jeseni toliko, da bi začele že jeseni nese. Takozvane »medmašne kokoši«, ki so izvalene med veliko in malo Gospojnic, moramo rediti celo zimo zastoj. Razen tega ostanejo medmašne kokoši tudi manjše postavbe kot spomladanske, ki navadno začnejo nese že v novembru in nesejo vse zimo (seveda, če jih primerno krmino in negujemo!).

Pametno je, nasaditi več gnezd hkrati, tako da lahko podložimo jajca ene kokoši k drugi, ako se je od obeh gnezd že po nekaj jajc izvalilo ter je ena od kokelj že zapustila gnezdo.

4. Valilni prostor

Ker mora imeti koklja med valjenjem popoln mir, bomo namestili valilna gnezda na odročnem, mirnem mestu, ki naj bo suh, ne presvetel, varen pred prepihom, mačkami, psi, podganami in drugimi vznemirjevalci. Navadno namestimo gnezde v plitev zaboj, ali v star jerbas ali podobno. Bolje kot s senom, je nastlati gnezdo s praproto, ker odganja uši. Le po vrhu praproti prefrsamo nekoliko sena. Kokljo in gnezdišče, ne pa jajc, je dobro razen tega še naprati s protimrčasnimi

prahom, kajti mrčes najbolj vzemirja valeče kokoši. Na dno gnezda devajo nekateri kos travne suhe, ki izhlapeva vlago.

Gnezdo mora biti zadosti prostorno, vsaj 40 cm v kvadratu.

V bližini gnezda namestimo posodo s suho zrnatno krmo, posodo z vodo in posodo s prahom za prašno kopel. Sveže, zelene itd. krme pa med valjenjem nikar ne pokladajmo kokoši, niti ne dajmo posod s hrano v gnezdo samo. Kokijsa namreč potrebuje med valjenjem le malo hrane. Če preveč sili, zanemari gnezdo, ali pa ga sploh zapusti!

5. Silevilo jajc in čas valitve

Pod srednjetežko kokoš lahko podložimo 13 do 15 kokošjih jajc, pod puro pa okoli 25 kokošjih, ali pa 15 do 18 račjih, oziroma purjih, ali 10 do 12 gosjih jajc. Dokler je vreme še hladno, denimo raje manj jajc pod kokljo, da jih lažje vsa pokrije. Nikoli ne podajajmo jajc različne perutnine pod eno in isto kokljo! Racam ne podajajmo jajc, ker jih navedno ne izvali, marveč naj valijo račja jajca pure ali kokoši.

Čas valjenja traja pri kokoših 20 do 21 dni, pri racah 26 do 28 dni, pri gosih 28 do 32 dni, pri purah 26 do 28 dni. Seveda se včasih izvali kak piščanec dan prej, časih pa tudi kak dan pozneje.

6. Ravnanje s kokljo med valjenjem

Če kokoš, ki vali ne zapusti sama od sebe veak dan gnezda za toliko časa, da se nazoblje in iztrebi ter okopa v prahu, jo smemo dvigniti z gnezda, vendar previdno, da se pri tem ne pretresejo jajca.

Medtem, ko je koklja z gnezda, odstranimo z gnezda morebitno nesnago, a onesnažena jajca obrišemo s suho krpo, ne smemo pa jih prati ali z mokro krpo oirati. Kokijsa sme ostati izven gnezda kake pol ure ure, ne da bi to jajcem škodilo, narobe koristno je zanje, če se nekoliko prezrači, seveda, ako ni premrzlo vreme. V tem primeru moramo jajca pokriti z volneno krpo, če koklja zapusti gnezdo.

Kokijsa obrača vsak dan med valjenje jajca v gnezdu, to pa zato, ker je raznjenjak lažji od beljaka in se dviga proti vrhu. Če bi torej koklja jajc v gnezdu ne obračala, bi se piščeta v njih zadušila.

Dobro je, če tudi sami pomagamo koklji pri obračanju jajc. V ta namen jih na vseh štirih vzdolžnih straneh zeznamujemo z različnimi znaki in jih položimo v gnezdo tako, da so istovrstni znaki zgoraj. Ob vsakem pregledu lahko ugotovimo, dali je koklja obrnila vsa jajca ali ne. Jajca, ki jih je koklja pozabila obrniti, obrnemo sami, tako da so spet pri vseh jajcih enaki znaki na vrhu.

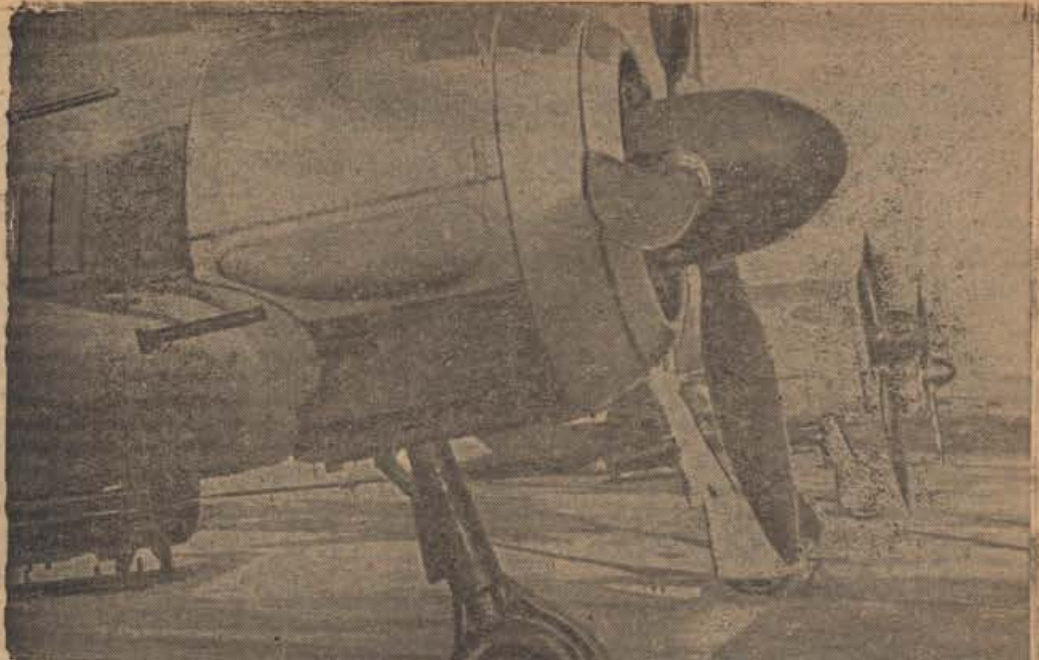
Zvečer šestega dne, ko smo jajca podložili koklji, izvršimo prvi pregled valjenja. To izvršimo tako, da podržimo vsako jajce proti luči. Da moremo držati jajca proti luči, na da bi nas ta slepila, napravimo z lepenke zaslon, v katerem zrežemo luknjo v velikosti in obliki jajca. K tej odprtini v zaslonki prislanjamo posamezna jajca. Jajca, ki so še šest dan popolnoma prozorna, niso oplojena in jih vzamemo z gnezda, ter uporabimo v kuhinji, ker se ob tem času še uporabna. V oplojenih jajcih pa opazimo že temnejši madež — začetek porajajočega se piščanca.

Dvanajsti večer po posaditvi jajc izvršimo drugi pregled, na isti način kot prvi. Zarodki v jajcih so sedaj že večji. Vendar se zna zgoditi, da smo prvič kako neoplojeno jajce prezrli, tako da dajdemo tudi še ob drugem pregledu nekaj prozornih jajc. Ta seveda odstranimo in ker so za ljudi že neuporabna, jih pokrmimo skuhana perutnina.

Od tega časa dalje jajca niso več tako občutljiva. Tudi če jih koklja za dalj časa, do šest ur, ne ogreva, piščančki v njih ne poginejo. Zato je mogoče, če koklja v drugi polovici valilne dobe ubeži z gnezda, piščančke še rešiti, če hitro najdemo drugo kokljo, ali pa jajca prenesemo pod drugo kokljo, bodisi tudi k sosedu, ako nismo doma nasadili istočasno dvema, kar je zelo priporočljivo, kot smo že omenjali.

Dvajseti dan valjenja je odločilen za izid in usodo piščančkov. Zato pustimo ta dan kokljo in gnezdo v miru, da piščančkov ne prehladimo, ker so vprav v tem času najbolj občutljivi. Kokijsa naravno ta dan ne gre več z gnezda, ker sliši že piščančke čivkati v jajcih, kar jo napravija nemirno in zaskrbljeno. Torej: Dvajseti dan valjenja pustimo kokljo popolnoma v miru, in niti ne hodimo v prostor, kjer vali!

Na enaindvajseti dan zjutraj pa gremo pogledati, dali se morda ponoči že ni kaj piščancev iz-

Startbereit.

Genau ausgerichtet stehen die Jagdflugzeuge am Start. Jederzeit bereit, sich einfliegenden feindlichen Verbänden in rasender Geschwindigkeit entgegenzuwerfen.

LETALSKA ZASČITA

Znaki letalske zaščite

Kadar priletijo sovražna letala, se je treba ravnati po nižje razloženih štirih svaričnih znakih: 1. »Öffentliche Luftwarnung« ali javno letalsko sverilo; 2. »Fliegeralarm« ali letalski alarm; 3. »Vorentwarnung« ali znak, da je nevarnost deloma minula; 4. »Entwarnung« ali znak, da je vsaka nevarnost minula.

Öffentliche Luftwarnung.

Znak »Öffentliche Luftwarnung« daje sirena s trikratnim visokim trajnim glasom, ki traja skupno eno minuto. Veak prestanek tuljenja se začne z dvigajočim in konča s padajočim glasom. Ta signal se v slučaju potrebe daje podnevi in ponoči in pomeni, da so priletela posamezna sovražna letala v področje, ki mu je namenjeno sverilo, ne da bi bila nevarnost za velik letalski napad. Lahko pa tudi v takem slučaju padejo posamezne bombe in flak lahko začne streljati. Za prebivalstvo pri takem znaku ni predpisano letalsko-zasčitno zadržanje, kljub temu se pa priporoča, da gredo tisti, ki niso zaposleni v raznih poklicih, v zaklonišča, posebno, če je začela streljati flak. Gospodarsko in prometno delovanje se v takem slučaju mirno nadaljuje podnevi in ponoči. V temi se seveda ustavi promet električno pogonjenih železnic, ker povzročajo iskre. Javna zbiranja in zborovanja vseh vrst, zaključno kinopredstav, se morajo prekiniti. Udeleženci in obiskovalci se morajo raziti. Vskemu znaku »Öffentliche Luftwarnung« sledi, kakor hitro sovražna letala zapustijo svarično področje, znak »Entwarnung«.

Fliegeralarm.

Znak »Fliegeralarm« daje sirena z eno minuto trajajočim dvigajočim in padajočim tuljenjem. Ta znak pomeni, da je nevarnost iz zraka velika in da je računati z večjimi zračnimi napadi. Sirena alarmirajo z znakom »Fliegeralarm«, v kolikor jim je to možno, še pred dozdevno dosegljivostjo večjih odredov nad mesto letalsko-zasčitnega kraja. Znak »Fliegeralarm« lahko sledi znaku »Öffentliche Luftwarnung«, če so za manjšimi letalskimi odredi prileteli še večji letalski odredi.

valilo. V kolikor so prvi izvaljenci že suhi, jih odvajamo z gnezda ter prenesemo v gorak prostor, kjer naj čakajo v mehko (najbolje z perjem) nastilni škatli, da se izvalijo še ostali.

Istočasno odstranimo tudi lupine že izvaljenih piščancev z gnezda. V kolikor pa se jajca še niso izvalila, jih pustimo mirno pod kokljo, da pridejo iz lupine sami od sebe. Sami ne smemo luščiti lupine, ker bi s tem pretrgali krvne žilice, ki so pod lupino in pišče bi izkrvavelo.

Pri znaku »Fliegeralarm« je podnevi in ponoči dolžnost vseh, da se zaščitijo. Prebivalstvo se mora takoj podati v zaklonišča. Ves premet se mora takoj ustaviti. Vozila se mora postaviti tako, da so svobodne glavne prometne žile za vozila policije, gasilstva, letalske zaščite in Rdečega križa, ki se jih med alarmom lahko potrebuje.

Vorentwarnung.

Tudi znak »Vorentwarnung« se daje s sirenam. Znak se daje na isti način, kakor znak »Öffentliche Luftwarnung«, to je, eno minuto trajajoč trikratni visok trajni glas. Ta znak pomeni po danem znaku »Fliegeralarm«, da se množine sovražnih letal oddaljujejo in da so nekatera sovražna letala še vedno nad mestom in krajem, ki je bil alarmiran. V tem primeru obstajajo torej še iste nevarnosti, kakor so pri dajanju znaka »Öffentliche Luftwarnung«. To se pravi, da še lahko padajo posamezne bombe in da še flak lahko strelja, da pa množinskih napadov ne bo več. Sedaj morajo organi samozaščite ugotoviti povzročeno škodo, katero si morajo ogledati na licu mesta, kakor je to predpisano, že za časa alarma. Kdor ni vpstavljen v samozaščitna dela, se lahko zadržuje kakor je to predpisano pri dajanju znaka »Öffentliche Luftwarnung«. Podnevi se pri dajanju znaka »Vorentwarnung« takoj zopet nadaljuje z delom v gospodarstvu in prometu, v nočnem času se pa električna prometna sredstva ne stavlja v promet. Zbiranje ljudi v kinematografih, gledališčih itd., se še ne smejo nadaljevati. Če se pa po dajanju znaka »Vorentwarnung« ponovno pojavijo večji sovražni letalski odredi in se približajo mestu ali kraju, kar lahko povzroči novo veliko nevarnost, se da ponovno znak »Fliegeralarm« z eno minuto trajajočim dvigajočim in padajočim tuljenjem siren.

Entwarnung.

Znak »Entwarnung« se daje s sirenam, ki tulijo eno minuto z vedno enakomerno visokim glasom. Ta signal pomeni, da so izginila vsa sovražna letala in da ni nikakršne nevarnosti več.

Zdravi in krepki piščančki itak vedno od sebe pravočasno predrejo lupino in izlezejo iz jajca. Vrh kljuna ima namreč piščanček oster, roževinast izrastek, takozvani jajčni zob, s katerim predre lupino, in sicer v bližini topega konca jajca. Nato se pišče v lupini zasuče in prodre lupino še na raznih drugih mestih, dokler se ne odpre del lupine kot nekak pokrovček — in pišče zleze na dan, še vse mokro od sluzi, toda kmalu se osuši in začne veselo čivkati.

MALE VESTI

* Smrt junaškega spodnještajerskega oficirja. Za Führer-ja, narod in Reich je padel dne 14. januarja Oberleutnant Hugo Hartmann, poveljnik neke Gebirgsjägerkompanie-je, ki se je rodil leta 1916. v Marburg-u. Mlad mož je bil nosilec hrabrostnih odlikovanj Elsernes Kreuz I. in II. Kl. in je stal na bojišču vse od izbruha sedanje vojne. Bojeval se je na Norveškem, na Kavkazu, na fronti ob Severnem morju, junaška smrt ga je pa zadela na italijanski fronti.

* Junaška smrt Franz-a Kutscher-a. V vpostavi na vzhodu je padel junaške smrti bivši prvi zastopajoči Gauleiter na Koroškem, Franz Kutscher, ki je tam služil kot SS-Brigadenführer in Generalmajor der Polizei. Pokojni je bil nosilec odlikovanj za hrabrost I. in II. Klasse.

* Solanje Ortsbäuerinnen v Marburg-u. Dne 28. januarja 1943 so v Marburg-u imeli prvo solanje Ortsbäuerinnen, katerega se je udeležila večina Ortsbäuerinnen. Poslušalke so z velikim zanimanjem sledile izvajanjem predavateljic, ki so v prvi vrsti omeniali in podčrtali potrebo oddaje kmetijskih pridelkov. Kreisbauernführer jih je prav posebno opozoril na njihove naloge in dolžnosti. Obiskovalkam se je pokazalo tudi nekaj komadov tkanin, ki so jih vkali v tkalski šoli v

Ce ostane nekaj jajc še dvaindvajseti dan neizvaljenih, lahko na preprost način preizkusimo, dali so piščančki v njih živi ali mrtvi. V posodo s toplo vodo (40 do 42 stopinj Celzija) položimo taka jajca in jih opazujemo: vsa jajca sicer splavajo na vrh, toda mrtva jajca ostanejo docela mirna, a ona, v katerih so živi piščančki, se sunkoma premikajo. Takim jajcem, ko jih vzamemo iz vode, s kakim ključem na topem koncu nekoliko načemo lupino, ki je morda prav debela, pa zato ovira piščanca, da ne more iz nje.

Drug način, ločiti mrtva jajca od živih je ta, da se mrtva jajca, ako jih vzamemo z knezda, takoj pohladijo, a živa ostanejo topla.

Ce smo podložili jajca dvema kokljema, a se je izvalilo komaj toliko piščancev, da jih bo lahko vse ena koklja vodila, moramo drugo čimprej odvaditi čepena na knezdu. Ce ne mara opustiti čepena sama, jo zaprimo skupno s petelinom v prazen prostor, kjer ni niti knezda, niti slame. Kajor bi lahko počenila, pač pa dovolj zelene in mehke krme. Obsodbe vredna, četudi zelo razširjena naveda pa je, potapljati tako kokoš v mrzlo vodo.

Novolizvaljenih piščančkov prvi dan ni treba prav nič krmiti, pač pa jih je treba imeti na prav tistem prostoru spravljene. Take, sveže izvaljene piščance tudi razpošiljajo valilna podjetja po svetu.

Kako je krmiti in oskrbovati piščančke nadalje — pa drugič!

Saldenhofen-u. Kmetice so pri ogledu tkanin uvidle potrebo in važnost ureditve tkalnih sob. Solški tečaj so zaključili z bogatimi navodili za nadaljevanje dela v bodočem času.

* Razstava »Der Luftlerer« v Marburg-u, ki je odprta že od 28. januarja, se bliža svojem zaključku. Kdor še ni imel priložnosti, jo lahko obišče še do 13. t. m. Svaha te potovalne razstave je, da naše prebivalstvo na podlagi v starem delu Reich-a pridobljenih izkušenj pouči, kako je možno preprečiti nesreče, ki jim je prebivalstvo izpostavljeno iz zraka, kako je gasiti morebitne požare, ki jih povzročajo zračni banditi iz Anglije in Severne Amerike, in kako velika grozodejstva in zločinstva počenja ljudje, ki pod vodstvom Churchill-a in Roosevelta nameravajo »osrečiti« nemški narod in z njim vred vso Evropo.

* Smrtna kosa. Gospa Aloisia Hiasch, preseljenka iz Kreis-a Rann, živeča v Wolfstein-u, Gau Westmark, nam poroča, da je istotam za vedno zatisnila svoje dobre oči 98letna Theresia Nepuschlan, rojena Tschepin, ki je kot preseljenka iz Wisella, Kreis Rann, živeča v Wolfstein-u. Pokojna je bila blaga žena, cenjena in spoštovana od vseh, ki so jo poznali, prava spodnještajerska korenina kakršnih je malo. Njeno tiho zadnje domovanje, kjer so jo ob udeležbi mnogostevnih preseljenih sorojakov položili k večnemu počitku, je pokopališče v Wolfstein-u. Spomin na dobro ženo pa ostane časten med sorodniki, prijatelji in znanci.

* Seja kletarskih zadrug v Luttenberg-u. Dne 19. januarja so v Luttenberg-u imeli sejo kletarskih zadrug, katere so se udeležili tudi predsednik Weinbauwirtschaftsverband-a Südmärk Hans Strasschill, Ing. Reiter od urada Landesbauernschaft, Referent Skaria od urada Preisbildungsstelle Graz, Kreisführer Nemetz in Kreisbauernführer Kreis-a Luttenberg. Predsedstvo je vodil Verbandsleiter Thoma od urada Raffelisenverband Steiermark. Iz vseh poročil se je razvidelo, da je strokovna nega mošta do polnjenja v steklenice, glavna briga vseh kletarskih zadrug. Kljub težavam, ki so povezane z nahavo strojev itd., so zadruge dobro napredovale. Število novih članov je v porastu, ker zadruge pritejajo najboljša vina in vinogradnikom omogočajo največji dohodek. Že danes spodnještajerska vina ne zastajajo za najboljšimi vini v starem delu Reich-a. Zelim, ki so bile na seji izneštene, se je zagotovilo širokogrudno in dobroželino rešitev. Sejo so zaključili z vinsko poskušnjo.

* Istega dne je umrl, 79letni prevzitar Karl Holzmann v Gratkorn-u. Se je napotil dve uri po smrti svoje žene v Gratwein, da bi preskrbel pri tamkajšnjem pogrebem zavodu vse potrebno za pogreb. Mednotoma pa se je ob nekem železniškem prehodu zrušil na tla in je bil pri priči mrtve. Zadela ga je srčna kap.

* Nemštvo ob Črnem morju. Med rekama Dnjestr in Don so za časa ruske cesarice Katarine Velike naselili nemške kmete kot koloniste. Leta 1914. je bilo že 600.000 teh Nemcev. Boljševiki so s svojimi nečloveškimi metodami iztrebljanja poskrbeli za to, da se je število teh Nemcev znižalo na 14.000. Ti Nemci bodo dobili sedaj v Gau Wartheland nove naselbine.

* Nov guverner Transilistrije. Maršal Antonescu je imenoval divizijskega generala Potopeanu guvernerjem Transilistrije. Novi guverner je že prišel v Odoso in prevzel posle iz rok dosedanjega civilnega guvernerja Alexiana.

* Gangsterstvo v Zedinjenih državah narašča. Pretekli petek se je odigral sredi New Yorka drzen podvig ameriških gangsterjev. Šest maskiranih in z lahkim strojnimi orožjem oprejenih roparjev je pri belem dnevu napadlo nek avtomobil, v katerem se je nahajalo 30 tisoč dolarjev, namenjenih za izplačilo mezd v neki tvornici v ulici Greenwich. Policiji ni uspelo prijeti teh drznih zločincev, ki so izginili neznano kam z svojim lepim plenom. — V Brooklynju je policija odkrila neko ilegalno destilerijo žganja. Tu so zaplenili 30 tisoč litrov alkohola.

* Živahno gibanje v gibraltarski luki. Kakor poroča italijanski tisk iz Algecirasa, je postalo zadnje dni v gibraltarski luki zelo živahno. 2. februarja zjutraj so odplopi štirje rušilci iz luke, v kateri se nahaja sedaj 65 anglo-ameriških transportnih ladij med njimi pa tudi več petrolejskih ladij.

* V sofijskih gostilnah samo enotna jed. Bolgarske oblasti so izdale naredbo, po kateri se sme v sofijskih gostilnah in restavracijah gostom dati samo po eno enotno jed. Izbire jedil ni več. Sleherni gost se sme zadržati v gostilni največ 30 minut, da bi tako olajšal serviranje drugim, čakajočim gostom.

* Privatni avtomobilski promet v Bolgariji uklonjen. Bolgarska vlada je sklenila prepovedati priven avtomobilski promet po vsej Bolgariji. Bolgarski tramvaj zopet obratuje. Bolgarska cestna železnica dalje časa ni obratovala, radi štednje z električnim tokom. 7. februarja je bil obrat upostavljen v deloma skrócenem obsegu.

* Presežek porodov znaša na Japonskem še vedno več kot milijon ljudi. Kakor je izjavil minister za narodno zdravje in socialno politiko dr. Koizumi, se je na Japonskem rodilo leta 1943 več kot 2.200.000 otrok.

* Aretirani italijanski izdajalci. Oblasti v Italiji so aretirale bivša generala Dalmazza in Soudra ter admiral Martinuccia radi izdajstva, izvršenega v okviru Badoglio-ve klke. Vsi trije bodo postavljeni pred posebno sodišče.

* Zimski val na Kitajskem. V Nankingu beležijo že par dni silen padec temperature. V nedeljo so našli na nankinških cestah osem žrtve mraza.

Dr. F. J. Lukas:

Ausschneiden! Izrezati!

Deutsch für Erwachsene methodisch und praktisch
(Nemščina za odrasle metodično in praktično)

59. Stunde.

Was wir immer wieder hören?

1. Können Sie mir für ein paar Tage 50 RM leihen? — Ali mi lahko posodite za nekaj dni 50 RM?
2. Ich beglückwünsche Sie zu... — Cestitam vam na...
3. Kommen Sie noch rechtzeitig hin? — Ali boste še pravočasno prišli tja?
4. Ein unangenehmer Zwischenfall! — neprijeten dogodek (pripetljaj)?
5. Wie sollen wir jetzt die Zeit totschlagen? — Kako naj zdaj prebijemo čas?
6. Was ich nicht weiß, macht mich nicht heiß! — Kar ne vem, me ne vznemirja! (Kar te ne peče, ne gasi! — pregovor).
7. Ab und zu muß man sich ein bißchen ausruhen. — Od časa do časa si moramo malo odpočiti!
8. Wie lange geht man zu Fuß bis — Kako dolgo se gre peš do...
9. Es wäre gut, wenn... — Dobro bi bilo, če...
10. Ich habe in der Zeitung gelesen — Čital sem v časopisu.
11. Nun aber Schluß! — Zdaj pa konec!
12. Ich möchte vor Wut aus der Haut fahren! — Od jeze bi skočil iz kože!
13. Sie sollen diese Dinge nicht auf die leichte

- Schulter nehmen! — Ne jemljite teh reči vso prelahko (premalo resno)!
14. Er lobte ihn über den grünen Klee. — Hvalil ga je na vso moč.
15. Ich sehe schwarz! — Črnogledec (pesimist) sem!
16. Hier sind wir in guten Händen! — Tu smo v dobrih rokah!
17. Das ist eine heikle Angelegenheit! — To je kočljiva zadeva!
18. Das vergesse ich Ihnen nie! — Teqa vam nikoli ne pozabim!
19. Ich kenne diese Stadt, wie meine Straße. — Poznam to mesto, kakor svojo ulico.
20. Seine Worte gingen uns zu Herzen. — Njegove besede so nam segale v srce.
21. Ich habe es ihm ins Gesicht gesagt. — Povedal sem mu v zobe.
22. Er hat ein Ohrfeigen Gesicht. — Ima obraz, da bi ga človek klofnil.
23. Vor allen Leuten — Pred vsemi ljudmi...
24. Er stand mit offenem Munde da. — Stal je tu z odprtimi usti.
25. Sie hingen mit Interesse an seinen Lippen. — Z zanimanjem so sledili njegovim besedam.
26. Er hat gute Nerven. — Ima dobre živce.
27. Er riß die Augen auf. — Dobeles je pogledal.

28. Er musterte mich von oben bis unten. — Premeril me je od glave do nog.
29. Er wurde fristlos entlassen. — Bil je takoj (brez roka) odpuščen.
30. Es gehörte eine große Frechheit dazu. — Za to je treba pač velike predrznosti.
31. Wir sind zerstritten! — Skregani smo!
32. Sagen Sie ihm in meinem Namen! — Povejte mu v mojem imenu!
33. Ich bin überzeugt, daß Sie zufrieden sein werden! — Prepričan sem, da boste zadovoljni!
34. Ich habe Seitenstechen! — Bode me!
35. Er strotzt vor Gesundheit. — Samo zdravje ga je!
36. Sie sind überanstrengt! — Preveč ste z delom obremenjeni (preveč ste se napenjali)!
37. Es ist halb so schlimm! — To ni tako hudo, kot izgleda!
38. Es packte ihn die Wut! — Jeza ga je zgrabila!
39. Er verlor vor Schreck den Kopf. — Od strahu ni vedel, kaj bi počel.
40. Werde ich bald gesund? — Ali bom kmalu ozdravel (okrevat)?
41. Ein hoffnungsloser Fall! — Obupen (brezupen) primer!
42. Für wie alt halten Sie mich? — Koliko mislite, da sem star?
43. Er ist noch minderjährig. — On je še nedoleten.
44. Sie ist schon großjährig. — Ona je že polnoletna.
45. Ich bin schon sehr müde. — Sem že zelo truden.
46. Ich leide an Schlaflosigkeit. — Muči me nespečnost.

* **Nov časopis za Spodnještajerce.** Ravno kar je izšla prva številka lista »Steirerlande, Soldatenzeitung des Gau's Steiermark, Ausgabe für Untersteiermark, ki bo izhajal odslej po potrebi v Marburg-u. Gre, kakor se že iz podnaslova lista vidi, za posebno spodnještajersko izdajo, že od leta 1940. v Graz-u, za ostali del Reichgau-a izhajajočega istoimenskega časopisa. Prva številka nosi na prvi strani uvodno besedo Gauleiter-ja dr. Uiberreither-ja, ki pravi, da bo to glasilo nekakšen most med fronto in domovino, ker bo prinašalo kolikor največ mogoče gradiva iz domovine in te vesti prenašalo med naše Spodnještajerce na fronto. Uvodni članek je izpod peresa Bundesführer-ja Franz Steindl-a. Daljši sestavek o vojaškem duhu in hrabrosti Spodnještajercev je spisal Otto Koschitz, nakar sledijo ostala poročila in prispevki, med katerimi zavzemajo najbolj častno mesto o odlikovanju sedanjih Führer-jevih vojakov iz Spodnještajerske, ki so za svoja hrabra dela sprejeli vidne znake v obliki Eisernen Kreuz I. in II. Kl. »Steirerland« urejuje Norbert Jeglitsch, tiska ga pa Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. v Marburg-u.

* **Novo odredbe.** Dne 2. februarja 1944 je izšla 2. številka lista »Verordn.-u. Amtsbl. des Chefs der Zivilverw. in der Untersteiermark« ter vsebuje sledečih šest razglasov: 1. Okrožnico o objavljanju uradnih razglasov po letalskih napadih. 2. Razglas o povrnitvi stroškov za letalsko zaščito. 3. Razglas o najvišjih cenah za odvoz lesa v surovem stanju. 4. Določbo o dopustih v privatnem gospodarstvu za dopustno leto 1944 na Spodnjem Stajerskem. 5. Razglas, zadevajoč darovanje spominske knjige učencem, ki izstopajo iz ljudskih in glavnih šol. 6. Razglas o razveljavljanju nekega uradnega potrdila.

Uničevanje tolp v zahodnem delu Hrvaške. Čiščenje prostora v zahodnem delu Hrvaške beleži lepe uspehe. Pri treh raznih podjetjih so komunisti izgnali 246 mrtvih in še veliko več ranjenih. Nedavno so nemške čete silno udarile zoper neko močno utrjeno gnezdišče tolp in vso njeno posadko uničile. Komunisti so izgnali 156 mrtvih, veliko ujetih in znatne zaloge materiala, orožja, municije itd. Pri tem je šlo večinoma za ostanke nekdanjih Badoqljevih izdajalcev bivše italijanske armade, ki so jih izdajalski italijanski poveljniki kratkotako izročili boljševiškim tolpam.

Orožje ni za mladoletne. 16-letni vajenec iz Ramplach-a, Kreis Neunkirchen, je prevzel od nekega kmeta flobertovko v popravilo. Fant je vtaknil v puškino cev naboj, ki mu ga je neki prijatelj ponudil za preizkušanje puške in je pri tem tako nerodno rokoval s puško, da je počil strel v nezaželenem trenutku in zadal v sobi se nahajajočo staro mater, ki se je smrtno zadeta, zrušila na tla.

* **Smrtna kazen za zločin zoper pravost.** Leta 1899. v Solbad Hall-u rojen neoženjen Hans Wörndle je svojo službo izrabljal za zločinsko izkoriščanje njemu zaupanih mladih fantov. Svoje zločine je nadaljeval še pozneje, ko že ni imel več službe, počenjal jih je pa že od leta 1936. Izredno sodišče v Innsbruck-u ga je obsodilo na smrt.

* **Top je sprožil...** V mali otoški vasi Grymes Hill, v državi New York, so imeli te dni veliko senzacijo. Flakkanonir neke v njujorski luki zadržane ladje je namreč pri odstranjevanju zaščitnega ovoja sprožil mehanizem avtomatskega topa, ki je začel besno streljati. Šele tedaj, ko je 56. granata zapustila cev, se je kanonir zavedel situacije, in je odstavil mehanizem za streljanje. Granate so napravile samo materialno škodo.

* **Roosevelta so operirali.** Te dni se je moral ameriški prezident Roosevelt podvreči operaciji. Prezident je imel na zadnjem delu glave, nad tilnikom, neko oteklino, ki so jo morali odstraniti.

* **Triletni otrok kot odličnjak v šolskem razredu.** Dne 1. avgusta 1811 se je v Tyrmu-u na Madžarskem rodil otrok, ki se je duhovno tako hitro razvijal, da so ga že kot dveipolletnega sprejeli v ljudsko šolo, in sicer v drugi oddelek prvega razreda. Po enoletnem obisku šole v Tyrmu-u, je med 70 svojimi součenci po vseh predpisih položil izkušnjo z najboljšim uspehom in dobil prvo nagrado kot odličnjak svojega razreda. Dne 17. marca 1815 je bil med 124 sošolci zopet odličnjak. Tudi v glasbenem pouku je kazal veliko nadarjenost. Komaj dveleten je igral gosli, in ko je polagal izkušnjo, je z dotično violino kot igralec javno nastopal. Takšni talenti so nekaj izrednega.

* **Velikopotezno izboljšanje prometa na Japonskem.** Japonci so izdelali načrte za gradnjo predora pod morjem med Simonosekijem in polotokom Koreja. Drug predor pod morjem bo vezal Dairén (Port Artur) s polotokom Santung. Ta predor bo znatno izboljšal železniško zvezo med Tokijem in Mandžukuum preko Transazijske železnice. Predor bo dolg okrog sto kilometrov. Njegovo gradnjo pospešujeta geološki profil zemlje pod morjem in tudi tok morja samega. S predpripravi za gradnjo obeh predorov se bavi Južnomandžurska železnica. Z delom bodo baje pričeli že v najkrajšem času.

* **Cez deset milijard lir znaša škoda,** ki so jo doslej s svojimi gangsterskimi napadi na cerkve in samostane v Italiji povzročili Anglo-Amerikanci. Tako poročajo svetu vatikanske oblasti.

* **Lov za partizani v Franciji.** Francoska milica je pri čiščenju Visokih Savojskih Alp blizu mesta Thones zajela 18 teroristov. Pri tem je zaplenila material, orožje in vozila. Eden izmed teroristov je bil v teku akcije ustreljen, drugi pa ranjen.

* **Cuvarje gonilnih jermenov je danes važno.** Potrebno je, da se vsak gonilni jermen vsaj enkrat letno v mlačni vodi očisti in nato s kakšno masčobo namaže. Zvit jermen nikdar ne sme ležati plitvo, temveč visoko obrobno, ker sicer pada in ne teče več popolnoma mirno. Med pogonom naj bo jermen vedno zaprt. Čiščenje, smolenje in oljenje gonilnega jermena med pogonom naj se vrši samo na tistem delu, ki odteka, ker bi pri drugačnem postopanju nastala nevarnost za zdravje in življenje.

□ **Več kot 50.000 Črnogorcev umorjenih.** Belograjski list »Novo Vreme« je obelodanil senzacionalno poročilo svojega dopisnika, ki je v zadnjem času prepotoval črnogorsko-bosansko obmejno področje. V tem poročilu je izračunano, da so boljševiki v Črni gori umorili okrog 50 do 60 tisoč ljudi. Ker šteje vsa Črna gora komaj 400 tisoč prebivalcev, je potemtakem zapadlo okrog 12 do 15 odstotkov prebivalstva bestialnemu teroru poživiljenih boljševikov. Pri tem so bile posamezne rodline popolnoma uničene. Dopisnik navaja v svojem poročilu strašne posameznosti o umoru štirih črnogorskih oficirjev. Nekega majorja Mirka Duloviča so boljševiki na živinski način trpinčili. Najprej so mu ordili kožo z glave, nato so mu zbili zobovje, končno pa so mu še zlomili noge in roke, dokler ni podlegel strašnim poškodbam.

47. Gähnen Sie nicht! — Ne zehajte!
48. Ich brauche ein Paar Handschuhe! — Potrebujem par rokavice!
49. Schauen Sie her! — Poglejte!
50. Wozu raten Sie mir? — Kaj mi nasvetujete?
51. Sie haben Ihre Wohnung sehr nett eingerichtet! — Zelo čedno ste opremiti svoje stanovanje!
52. Wieviel Zimmer bewohnen Sie? — Koliko sob imate?
53. Wir wohnen im 3. Stock. — Stanujemo v tretjem nadstropju.
54. Der Preis für diese Wohnung ist zu hoch. — Stanarina (najemnina) za to stanovanje je previsoka.
55. Die Zimmer sind sehr luftig und hell. — Sobe so zelo zračne in svetle.
56. Diese Türe führt in die Küche. — Ta vrata drže v kuhinjo.
57. Wer führt Ihnen die Hauswirtschaft? — Kdo vam gospodinja?
58. Haben Sie Sicherheitsschlösser an den Türen? — Ali imate na vratih varovalne ključavnice?
59. Dieses Haus hat zwei Eingänge (Ausgänge). — Ta hiša ima dva vhoda (izhoda).
60. Im Vorraum ist ein Kleiderrechen, ein Schirmständer, ein Spiegel und ein Tischchen. — V predsobi je obošalniki, stojalo za dežnike, srcele in mizica.
61. Im Arbeitszimmer steht ein großer Schreibtisch. — V delovni sobi stoji velika miza.
62. Das Bild im Speisezimmer ist von einem berühmten Maler. — Slika v jedilnici je delo slavnitega slikarja.
63. Diese hellen Tapeten sind sehr nett! — Te svetle tapete (opone) so zelo čedne!

64. Die indirekte Beleuchtung macht sich sehr gut. — Posredna razsvetljava zelo dobro učinkuje.
65. Wir haben eine Zentralheizung. — Imamo centralno kurjavo.
66. Was ist das für ein Teppich? Ein echter Perser! — Kakšna preproga je to? Prava perzijska!
67. Der Tisch im Speisezimmer kann ausgezogen werden, es ist ein Auszugstisch. — Miza v jedilnici se lahko raztegne, je raztezna miza.
68. Das Badezimmer ist mit Kacheln ausgelegt. — Kopalnica je obložena s pešnicami.
69. Die Böden müssen neu eingelassen werden. — Tla se morajo na novo vdehati (lužiti, strofjiti).
70. Im Wohnzimmer steht eine Nähmaschine. — V sobi stoji šivalni stroj.
71. Haben Sie einen Gasherd in der Küche? — Imate li v kuhinji plinski peč?
72. Die Bestecke liegen in einer Schublade der Küchenschränke. — Jedilno orodje leži v miznici kuhinjske kredence.
73. In der Küche ist auch eine Abwasche. — V kuhinji je tudi umivalnica za posodo.
74. In der Speise werden die Lebensmittelvorräte aufbewahrt. — V jedilni shrambi so shranjene zaloge živil.
75. Wir sind seit sechs Jahren Mieter dieser Wohnung. — Ze šest let smo najemniki tega stanovanja.
76. Die Mieten im Zentrum der Stadt sind höher als in den Außenbezirken. — Najemnine v središču mesta so višje, nego v zunanjih okrajih.
77. Unsere Wohnung ist halbjährlich kündbar. —

- Naše stanovanje je odpovedno vsakega pol leta.
78. Dieser Neubau wird Ende des Monats beziehbar. — V tej novi zgradbi se bo smelo stanovati koncem meseca.
79. Ich suche ein möbliertes Zimmer in guter Lage. — Iščem meblirano (s pohištvo opremljeno) sobo v prijetni okolici.
80. Dauermieter sucht Zimmer mit separiertem Eingang! — Trajen najemnik išče sobo s posebnim vhodom!
81. Für die Bedienung ist ein Zuschlag zu zahlen! — Za postrežbo je treba doplačati!
82. Die Heizung ist im Mietpreise nicht inbegriffen! — Kurjava ni všteta v najemnino!
83. Die Zahlung des Wohnungszinses erfolgt im Voraus. — Najemnina se plačuje naprej!
84. Jeder Mieter hat einen Hausschlüssel, einen Keller- und einen Dachbodenschlüssel. — Vsak najemnik ima večni ključ, kletni ključ in ključ od podstrešja.
85. Das Haustor wird um 20 Uhr geschlossen. — Večna vrata se zapirajo ob 20. uri.
86. Die Benützung des Fahrstuhles ist nur bis 22 Uhr gestattet. — Uporaba dvigala je dovoljena le do 22. ure.

Uci se nemščine!

* **Mobilizacija žensk v Alžiru.** Kakor poroča francoska agencija Ofi iz Alžira, je De Gaulle-ov vladni odbor izdal preteklo nedeljo dekret, ki zaukazuje mobilizacijo vseh Francozinj od 18. do 45. leta. Dodelili jih bodo deloma vojski, mornarici in letalstvu.

REICHSTATTHALTER, njegove dolžnosti in pravice

Führer je dne 30. januarja 1935 izdal Reichstatthaltergesetz, to je zakon, ki ureja delovanje ter dolžnosti in pravice Reichstatthalter-jev (državnih namestnikov). Reichstatthalter je po tem zakonu stalen zastopnik državne vlade v svojem uradnem okraju. Podrejen je navodilom državne vlade in poedinim ministrom, v službenem nadzorstvu pa državnemu ministru za notranje zadeve.

Naloga Reichstatthalter-ja je, da nadzoruje v svojem uradnem okolišu izvajanje po Führer-ju postavljenih smernic. V to svrhu je opravičen zahtevati, da ga morajo v njegovem okolišu informirati o vsem, kar koli smatra za potrebno, in sicer vsi državni in deželni uradi in vse javne korporacije, izveniši stranke NSDAP. On jim daje lahko tudi vzpodbude, jih opozarja na potrebne ukrepe itd., v slučaju nevarnosti, ki bi morebiti lahko postala zamudna, pa sme izdajati začasne potrebne ukrepe. Reichstatthalter je torej deželni upravi nadrejen in so mu podložni vsi njeni uradi v njegovem uradnem področju ali Gau-u.

Kakor se je doslej že večkrat zgodilo, lahko Führer poveri Reichstatthalter-ju vodstvo ali upravo deželne vlade. V takih primerih je Reichstatthalter sploh edini vrh deželne uprave. Reichstatthalter-ja postavlja in odstavlja Führer.

Takozvani Reichsgau je prvič postal stvarnost leta 1939., ker je to zadevo uredil zakon o ureditvi Donau- in Alpen-Gau-ov. Pri tem je novost, da je Reichstatthalter hkrati Gauleiter. Iz devet bivših dežel, ki so jih za časa republike Avstrije nazivali Bundesländer ali zvezne dežele, se je z imenovanjem zakonom ustanovilo sedem Reichsgau-ov, kakor n. pr.: Wien, Ober-Donau, Nieder-Donau, Steiermark itd.

V Donau- in Alpen-Gau-ih je Reichsgau državno-upravno področje in obenem samostojna korporacija. Reichsgau-u načeljuje Reichstatthalter, katerega urad se še nekoliko razlikuje od urada Reichstatthalter-ja v starem delu Reich-a.

Reichstatthalter v Donau- in Alpen-Gau-ih ima v svojem delokrogu združene vse upravne pristojnosti srednjih inštanca oblasti, posebne državne uprave z izjemo državnega pravosodja, financ, železnice in poštne uprave. On načeljuje tudi tem oblastem. Tudi njemu priključene posebne uprave, oddelki organizacije obrtnega gospodarstva in prometne obrti, nadalje uradi Reichsnährstand-a, uradi Reichskulturkammer, to je kulturne zbornice in uradi vseh ostalih javnih korporacij v Gau-u so mu obvezni dajati željene informacije. Reichstatthalter jih lahko opozarja na merodajna stališča in na potrebne ukrepe. V mehan zakona in navodil vrhovnih državnih oblasti jim lahko izdaja tudi navodila. Reichstatthalter v Donau- in Alpen-Gau-ih ima pravico izdajati tudi odredbe, ki pa morajo imeti pristanek državnega ministra notranjih zadev in na zadevi prizadetih oziroma udeleženih in pristojnih državnih ministrov.

Iz povedanega se vidi, da se je — akoravno ni v zakonu o ureditvi Donau- in Alpen-Gau-ov izrecno naglašano — po smislu in tendencah istega vse Gawe v bivši Avstriji priključilo tako, da se ozemlja teh Reichsgau-ov krijejo z ozemljem Gau-a stranke, ki se mu pravi Partei-Gau. Reichstatthalter je torej v Donau- in Alpen-Gau-ih hkrati tudi Gauleiter ali voditelj stranke v svojem Gau-u.

Zakon o Donau- in Alpen-Gau-ih je torej uredil Führer-jeva načela v upravi ter zamisel samouprave Gau-a. S tem je podano jamstvo za enotnost stranke in države v srednji upravni stopnji. Priključitev cele vrste posebnih oblasti Reichstatthalter-ju je upravo poenostavilo in izboljšalo. Zakon predstavlja nekakšen naravni zakon ali razvoj poenostavljenosti in izboljšanja celokupne državne uprave in omočja izglede na morebiten sličen razvoj ureditve notranje uprave tudi v starem delu Reich-a.

KRIVDA IN SPRAVA

Spisal Colin Roß

Ko sem spomladi minulega leta zadnjikrat stal na Kalimegdanu, sta se pod menoj lesketala v sončnem svitu oba veletoka, ki združujeta svoje vode tukaj ob vzhodu stare turške trdnjave. Onstran rek je širil pogled daleč preko prvega zelenja in cvetočih neskončnih ravnin, in kamor koli se je kdo obrnil, je naletel na svetlo mlade, vesele nastajanja. Danes, pozimi, sta Donava in Sava, cili, namesto lesketanja in svetlobe, megla in sopara. Zrak je vlažen od kopnečega snega, ki se speminja v črno blato, jedva da se dotakne tal. In vendar prestolnica Srbije, ki je morala pretrpeti toliko tragične usode, prikazuje v megleni zimi bolj veselo lice, kot pred devetimi meseci v svetli pomladi. Ljudje so bolj rejeni, — letina je bila dobra. Občleni so bolj, — poskusi k so svoje maloštevilne dobre obleke, ki jih še imajo, žene predvsem svoje krznenne plašče. Izložbe prodajal so pripravljene vsaj bolj ljubozno, četudi niso bogatejšje. Predvsem pa so obrzi zadovoljnejši in bolj polni upanja. Razmerje med posadko in zasedeno državo se je izboljšalo. Imajo medsebojno zaupanje. »Neubacher-jeva akcija« je pričela učinkovati.

Najbolj vroča in najbolj krvava tla v Evropi so na Balkanu. Raztrganost evropskega prostora je tukaj najmočnejša in zategadelj tudi najmočnejša razcepljenost plemen, ki ondi stanujejo. To pomeni preprič, državljansko vojno in krvno osveto, pričeni že s spori in vojnimi pohodi helenskih mestnih držav do naših dni. Hkrati pa se ima tem močnim notranjim napetostim zahvaliti za svoj nastanek vsa kulturna dobrina, ne samo tista, ki jo je izvedla stara Grčija, ampak tudi Bizanc, da celo balkanski narodi pod gospodstvom Turkov.

Balkan je najvzhodnejše nasprotje Pirenejskega polotoka. Kakor ta, je naprej porinjena bastija Evrope, izpostavljena postojanka, ki tvori hkrati most in prehod do drugega prostora, ki je sam zopet prehodno in raztrgano ozemlje. Tako je razumljiva pozornost usode obeh prostorov. Oba sta bila skozi stoletja torišče prostora tujih »agresorjev«. In v obeh je intrigirala Anglija, ki je znala še vedno in povsod izkoristiti tujo razprtijo za svoje lastne interese.

Je pač ena globoka razlika. Prostor Pirenejskega polotoka je, ako ga primerjamo z Balkanskim polotokom, razmeroma enoten. Zaradi tega je bilo močnejše, da sta se tam navzlic tudi tam obstoječi močni mešanici narodov, ki je šla preko njega — če ne upoštevamo Baskov — razvile tam samo dve državi, dva jezika, dočim je blagoslov in zlo Balkana danes še neštivilna množica njegovih narodov in narodnih drobcev, ki jih ni zvaril ali pa vsaj združil enoten prostor.

In še nekaj drugega je važno. Evropsko bastijo na Južozapadu je ogrožala samo Afrika preko razpoke Gibraltarske morske ožine, ono na Južovzhodu pa razen morske ožine, v nasprotju Gibraltarske morske ožine, tudi še širna vzhodna stepla. S tem pridemo do tragične znote, vedno napačne ustanovitve evropskih mej. Meja med Evropo in Azijo ne leži ob Uralu. Obe ti takozvani celini nimata sploh nobene skupne meje.

Ce hočemo porazdeliti pokrajinsko maso »vzhodne poloble« v »kontinent«, moramo izvesti še eno aziatsko-evropsko stepto, ki tvori nedeljivo naravno celoto, kot samostojen veleprostor, kot eurazijski stepni kontinent. Sela če to storimo, lahko pravilno presojava prostorne in plemenske prilike Vzhoda.

Potem se pa tudi pokaže, da je fikcija ideja panslavizma. Nikoli ni mogoče vzporediti ljudi eurozijske ravnine z onimi iz balkanskih gora, tudi če bi govorili isti jezik, kar niti ni slučaj. Panslavistična misel je bila propagandna ideja carske države, da je pokrila pohlep stepe po zavajanju, nič drugega kakor najbolj komunistično boljševiškega sistema.

Anglija pa ne more niti s senco pravice uveljaviti sosedstvenih zahtev na Balkanu, in Zedinjene države še celo ne. Ravno obe ti državi pa sta bili tisti, ki sta še pred Sovjetsko zvezdo zanetile požar na Balkanu. Ni bilo nikoli treba velikega truda, da so mogli spodbosti razne balkanske narode drugega proti drugemu. Handžar je vedno rahlo tičal v nožnici, kropla je kar lahko zletela iz cevi. Boji plemen in krvava osveta so bili od nekdaj tu doma. Ce togej govorimo o krivdi in spravi, so zagrešili prvo v znatnem delu narodi sami, ki se tam bojujejo. In spravo že tudi doprinašajo.

Toda najmanj tako težka krivda zadene Anglijo in Ameriko, da, zadnjo najtežja, za katero niti ni mogoča sprava. V temelju miroljubni državljani Zedinjenih držav bodo šele pozneje spoznali, kakšen zločin je zagrešila njihova vlada, ko je, zlorabljajoč dober glas Amerike, podnetila hujskajočo propagando, ki je nato stala balkanske narode bržkone več krvi, kot Nemčijo vsa dosedanja vojna.

Vstaja in državljanska vojna, ki so ju podnetili Angličani in Amerikanci, bi morala biti seveda naperjena proti Nemčiji, v resnici so pa trpeli škodo, bol in grozo v prvi vrsti naščuvani in zapeljani balkanski narodi sami. Svet, zlasti pa Anglija in Amerika, nimajo nobenega pojma o tem, kaj se dogaja na Balkanu. Nemške čete so le deloma udeležene pri boju. Večinoma stoje tukaj Srbi proti Hrvatim, stoje katoliki proti pravoslavim, kristjani proti mohamedancem, ravno tako pa tudi Srbi proti Srbom, Hrvatji proti Hrvatim, moslemi proti moslemom; kakor so pač, ali anglofilci, ali prijatelji Sovjetov, komunisti ali liberalci.

Približno milijon ljudi je že poginilo v tej državljanski vojni in bolih tolp. »Padel« se ne more reči, komaj »umrl«, kajti deloma so bili po mukah, ki se jih človek niti ne more predstavljati, zaklani, do smrti pomandrani, utopljeni. Kdor kakor v reviji pregleda dogodke, vidi grozo, kakršna tudi na Balkanu nima primere. In to pomeni veliko.

Balkanski Slovani nimajo s Slovani eurazijske stepe pač nič skupnega kakor ime, predvsem pa niso nobeni komunisti.

PK-Kriegsber. Hirsche (Atl — Sch)

Festungswerk auf Helgoland.
Blick auf den Eingang eines Festungswerkes.

Transocean-Europapreß/Auslandphoto (Sch)

Streiter für »wahre Freiheit und Kultur«.
So sehen sie aus, die amerikanischen Negersoldaten, die im USA-Solde für die »Demokratie« gegen unsere Soldaten kämpfen.

Tudi preko 70 let še — mlad

Imed toliko drugih življenjskih vprašanj, je vojna spravila na dan še posebno tudi vprašanje o starosti. Kaj pa je pravzaprav starost? Že pri otroku slišimo vsak dan vprašanje: Koliko pa je še — star? Isto vprašanje se ponavlja pri mladeniču, pozneje tudi pri možu in ženi, in se ustavi šele pred sključitvijo, komaj se še prebija jočim, že belolasim starcem. Uporablja pa se skoraj pri vsakem uradnem ustmenem pozdravljanju, ali že natisnjeno v besedi: Alter? Tudi pri živilih in rastlinah srečujemo besedo oziroma vprašanje o starosti. No, in naša zemlja? Koliko učenih, pa tudi smešnih uqibanj se je že zresilo v vprašanju o njeni starosti. In vendar še danes nimamo točnega odgovora na to vprašanje.

Celo naše življenje zavisi od pojavov, pod katerimi živimo, pri čemer pa odpade glavni del na človeka samega. In sicer na njegovo voljo in značaj. Če ne glavno odločilno vlogo, kakor učenijski trdijo, pa prav gotovo zelo soodločilno vlogo igra pri tem — namreč pri dolgotrajnosti človeškega življenja — dednost ali podedovanost. Človek, naslednik zdravih, telesno krepkih, duševno razvitih staršev in njih prednikov, lahko doseže višjo starost, kakor pa potomec elabihcev. Tudi je še sedaj prav gotovo, da prinaša sedanja vojna k že obstoječimi tudi čisto nove posledice; da, najbrže celo v glavnem odločujoči vpliv. Bodoče življenje bo čisto drugačno, kakor je bilo vse dotlej.

Ali eno pa bo ostalo tudi v daljnji bodočnosti pri starem. In to je: Slehernik bo — ne glede na število let — toliko star, in sicer v resnici toliko star, kolikor se sam počuti. So bili, in so še danes ljudje, ki so se že v zgodovinski mladosti počutili že oslabele starce. Nasprotno pa so bili in še danes med nami živijo tudi taki, ki se sicer po letih že visoki starosti, še vedno počutijo kot mladeniči, pa ne samo, da se kot taki počutijo, marveč tudi dejansko kot taki živijo in delajo in s tem služijo drugim za vzgled.

* Teroristični napad boljševikov na Helsink. Finska poročevalska agencija je sporočila 7. t. m. sledeče: V soboto so močni oddelki sovražnega letalstva napadli glavno mesto Helsink. Pri tem so vrgli na razne dele mesta večko število zažgalnih in rušilnih bomb. Nastale škoda in števila žrtev med civilnim prebivalstvom do polnoči še niso ugotovili.

× Bolgarsko gospodarjenje z mlekom. V Bolgariji so doslej imeli razna določila, ki so urejevala pridelovanje in predelovanje mleka, kar se pa po mnenju gospodarskih in kmetijskih krogov ni obneslo. Sedaj pripravljajo novo odredbo, ki ima namen, da to vprašanje radikalno reši, in sicer na centralni upravi sloneči podlagi. Pospeševalo se bo izdelovanje masla in sira. Glavno mesto Sofijo bo slej kakor prej oskrbovala z mlekom trdka »Serdika«, ki tvori nekakšno največjo mlečno centralo v Bolgariji.

× Pogozdovanje dalmatinskega Krasa napreduje. Kljub vsem neviščnostim sedanje dobe, hrvaške pristojne oblasti pridno nadaljujejo s pogozdovanjem dalmatinskega Krasa. Kakor poročajo iz Zagreba, se lonsko leto samo v področju Dubrovnika zasadili 50 tisoč borov in cipres.

Realitäten und Geschäftsverkehr

Gebe 1 Joch Feld in Pacht. Elisabeth Matenell, Jeschenzen 40, Post Kranichsfeld. 172-2

Zu verkaufen

Ein Petroleum-Diesel- und Sauggas-Motor, 4—10 PS und Traktor um 4500 RM zu verkaufen. Skerbinschek, Unter-Haidin — Pettau 171-3

REDIN NEUES Pulver für die Wuchs und für die Mastung der Schweine
REDIN, mit garantiertem Erfolg
Zentraldrogerie **EMIL THOR**
Marburg (Drau), Herrengasse 33

Verkaufe Friseur-Einrichtung um 250 RM alte Bilder und anderes. Schirmmaul, Friseur, Marburg-Drau, Josefstraße 2. 162-3

Zu kaufen gesucht

Abfälle! Altpapier, Hadern, Schneiderabschnitte, Textilabfälle, Alteisen, Metall, Glasscherben, Tierhaare und Schafwolle kauft laufend jede Menge Alois Arbeiter, Marburg/Drau, Draugasse 5. 4

Offene Stellen

Lehrling wird zum sofortigen Eintritt für eine Gemüsewarenhandlung in Rohitsch-Sauerbrunn gesucht. Antr. unt. »Rohitsch« an die Verw. des Blattes. 146-6

Frau oder Fräulein in mittleren Jahren, mit guten Kochkenntnissen, wird in Provinz von einem guten Haushalt sofort aufgenommen. Angebote erbeten unter »Schöne Existenzstellung« an die Verw. d. Blattes. 155-6

Zur Pflege eines gelähmten Mannes werden gute Leute gesucht. Interessenten melden sich beim Besitzer Franz Slodet, Trockental 29, Plankenstein. 157-6

Pensionist alleinstehend mit Töchterchen sucht verlässliche Frau die mit ländlichen Arbeiten, Melken, Gemüsegarten, Kochen, Waschen usw. vertraut ist, auf kleinen Weingarten unter »Verlässlich 1020« a. d. M. Z. Marburg/Drau. 150-6

Lehrmädchen sofort gesucht. Natek Anton, Gemischtwarenhandlung, Schönstein. 148-6

Schneiderlehrling wird sofort aufgenommen. Gornik Josef, Schneidermeister, Lendorf 64. 149-6

Braver Lehrling f. Spezerelgeschafft wird aufgenommen. Franz Powoden, Marburg-Dr., Schillerstraße 14. 170-6

Es geht um Jede Lichtminute

Unnötig Licht verbrauchen heißt kriegswichtiger Arbeit Strom entziehen. Deshalb Licht sofort ausschalten, wenn es nicht benötigt wird, und entbehrliche OSRAM-Lampen ausreichend locker schrauben.

OSRAM

Viel Licht für wenig Strom!

In meiner allseits bekannten

ÖLPRESSE

habe ich den Betrieb wieder aufgenommen. Ich bitte meine geschätzten Kunden, mich mit ihren Aufträgen auf Austausch, sowie früher zu beehren! 165
ÖLPRESSE — Alois Sortschitsch, Pettau — Unterrann

Alleinstehende Frau sucht Zimmer am Lande. Zuschriften Hauptpost Marburg, Postfach 29 151-8

Torhüter wird von einem Industrieunternehmen in Marburg-Dr. gesucht. Anträge unt. »Torhüter« an die Verw. des Bl. 149-6

Nachtwächter wird von einem Industrieunternehmen in Marburg-Dr. gesucht. Antr. unter »Nachtwächter« an die Verw. d. Blattes. 168-6

Zu vermieten

Mitbewohnerin wird sofort aufgenommen. Verpflegung im Hause. Adresse: Gangl Josef, Jahring 28, bei Marburg/Dr. 163-7

Zu mieten gesucht

Von Spielfeld bis Rann ganzes Haus oder nur Wohnung in Bahnnähe gesucht. Fritz Krainz, Müllendorf 201, über Eisenstadt. 143-8

Heirat

Untersteirer, Witwer ohne Anhang, 52 J. alt, gute Erscheinung, vermögend, vorläufig wohnhaft in Wien, sucht zw. sofort. Ehe ein Mädel aus der Untersteiermark im Alter von 26—32 J., die befähigt ist, selbständig ein Büfett oder kl. Kaffeehaus zu führen. In Frage kommen Kellnerinnen, Kassierinnen oder gute Köchinnen. — Lichtbild wird erwünscht und direkt retourniert. Gefl. Anträge unter »Lindenbaum 21« an die Verw. der »M. Z.«, Marburg-Dr. 164-12

Wirtschafterin mittl. Alters wird sofort aufgenommen. — Alois Bukownik, Mehlenstein 68. 173-6

Älterer Herr, gewesener Kaufmann und Landwirt, sucht Frau mit Besitz am Land, wenn mögl. nicht unter 60 J. Anträge unter »Ehe 23« an die Verw. d. »M. Z.« 153-12

Welches gutherzige Fräulein od. Witwe von 30—37 Jahren hätte den Wunsch, ebensolchen netten Herrn zu ehelichen? Zuschr. mit Lichtbild unter »Gutherzig« an die Verw. des Blattes. 167-12

Funde - Verluste

Am 21. Januar 1944 wurde am Adolf-Hitler-Platz bei der Autobushaltestelle ein Paket Barchent gefunden. Anzutr.: Marburg-Dr., Schillerstraße 22, Parterre, links. 156-13

Verschiedenes

Prothesen jeder Art — Leder — Leichtmetall — Holz-orthopädische Apparate. Leibbinden, Gummistrümpfe erzeugt und liert das führende Fachgeschäft F. EGGER, Bandagen und Orthopädie, Lieferant sämtlicher Krankenanstalten und Sozialinstitute. Marburg/Drau. Mellingerstr. 3. 14

Bandagen aller Art sowie Prothesen erzeugt die altbekannte Firma FRANZ BELA, Bandagist, Marburg/Drau, Herrengasse 5. 237-14

Tausche Kinderwagen geg. Damenrad. Frauhelm 3. 152-14

In tiefer Trauer geben wir die Nachricht, daß unser lieber Sohn, Bruder und Neffe

ALOIS MAIERITSCH

Panzergrenadier

im Alter von 19 Jahren, am 15. Dezember 1943 im Südbereich der Ostfront den Heldentod gefunden hat. Lieber Alois ruhe sanft in fremder Erde, wir werden dich nie vergessen. Du lebst in unseren Herzen weiter. Hainbuchen, Rüdersdorf, am 7. Februar 1944.

In stolzer Trauer:

Alois und Maria Maieritsch, Eltern; Maria, Rosalie, Schwestern; Franz und Johann Maieritsch, Onkeln, und alle übrigen Verwandten und Bekannten. 158

Anstatt eines glücklichen Wiedersehens, erhielten wir die traurige Nachricht, daß unser geliebter und braver Sohn

JOHANN ROJ

Grenadier

im blühenden Alter von 22 Jahren in einem Lazarett seiner am 4. Januar erlittenen Verwundung erlegen ist und am 11. Januar 1944 auf einem Heldenfriedhof im Süden zur ewigen Ruhe bestattet wurde.

Du wirst in unseren Herzen weiterleben und nie vergessen sein! 174

Lieber Hans, ruhe sanft!

In tiefer Trauer denken an Dein fernes Grab:

Johann, Rittm. d. Gend. d. R. in Zellnitz/Drau und Elisabeth Roj, Eltern; Friedrich, z. Zt. bei der Wehrmacht; Leo, Josef und Anton, Brüder; Helene, Else, Rosalie, Anna, Mathilde und Mitzi, Schwestern; Josef Melzenowitsch, Schwager, und alle übrigen Verwandten.

Georgenberg, Zellnitz, Gams, Marburg/Dr., Leutschach, den 9. Januar 1944

Amtliche Bekanntmachungen

Bekanntmachung

Alle Betriebsführer, die in der Zeit bis 1. August 1944 männliche oder weibliche Lehrlinge oder Anlernlinge einzustellen beabsichtigen, haben nach § 10 der 2. Verordnung über den Arbeitseinsatz in der Untersteiermark vom 12. Februar 1942 (Verordn.- u. Amtsbl. 66, S. 474) die Lehrstellen bei dem für ihren Betrieb zuständigen Arbeitsamt bis spätestens 1. März 1944 anzumelden.

Gleichzeitig weise ich daraufhin, daß nach der genannten Verordnung die Einstellung von Lehrlingen oder Anlernlingen, auch auf Probe, ohne vorherige Zustimmung des Arbeitsamtes unzulässig und strafbar ist.

Graz, den 5. Januar 1944.

Der Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark

Der Beauftragte für Arbeitsfragen:

DR. PFEIFER

Der Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark
Der Beauftragte für Ernährung und Landwirtschaft

Bekanntmachung

Ausgabe von Trinkbranntwein

Soweit die vorhandenen Trinkbranntweinsmengen ausreichen, ist beabsichtigt, an die über 18 Jahre alten Versorgungsberechtigten (Inhaber der rosa Nährmittelkarte) in der 61. Zuteilungsperiode (3. bis 30. April 1944) Trinkbranntwein auszugeben. Zur Feststellung des Bedarfs haben die Inhaber der rosa Nährmittelkarte den Abschnitt N 36 der Nährmittelkarte 59 bei ihren Kleinverteilern bis längstens 20. Februar 1944 abzugeben.

Die Kleinverteiler haben diese Abschnitte bis längstens 27. Februar bei ihrem zuständigen Ernährungsamt, Abt. B, einzureichen.

Graz, den 5. Februar 1944.

Im Auftrage: gez. Lungershausen.

Bekanntmachung

des Stillhaltekommissars für Vereine, Organisationen und Verbände in der Untersteiermark.

Der Sterbeverein in Kartschowitz Nr. 3, (Treuhandverwalter Josef Blaschitz), früher Pogrebno društvo v Krčevini, wurde aufgelöst und wird das Vermögen unter die Mitglieder verteilt. Alle Mitglieder dieses Vereines werden aufgefordert, ihren Vermögensanteil bei der Dienststelle des Stillhaltekommissars in Marburg/Drau, Kärntnerstraße 5/I, in der Zeit von 9—11 Uhr vormittags bis längstens Ende Februar 1944 zu beheben.

Der Stillhaltekommissar

(gez. Hruby)

Gauschatzmeister

Gemüsesamen

in Tüten und offen, Klee-, Gras-, Futterrüben

und diverse landwirtschaftliche Sämereien, sowie auch Spritzmittel und Schädlingsbekämpfungsmittel für Obst- und Weinbau bei

Schwab, Artencjak, Schostersitsch & Co.
Grosshandel, Pettau, Adolf Hitler Platz 130

ITALIENISCHES SPRACHINSTITUT Dante Alighieri Graz

Beethovenstrasse 81.

Anfänger - Mittel - Oberst-
Kultur-LITERATURKURSE
REICHS-LEIHBIBLIOTHEK
f. INSTITUTSMITGLIEDER
127

Kaufe 20 m²

Eschenholz
(Bloch), Fritz
Krainz, Müllendorf 201, öb. Eisenstadt 142-4

UPOSTEVAJTE
PREDPIS
LETALSKE
ZASČITE!

Ieder Betriebs- führer

soll das

Verordnungs- und Amtsblatt

des Chefs der
Zivilverwaltung
in der Unter-
steiermark

lesen Bezugs-
preis monatlich

RM 1.25. Be-

stellungen sind
an die Ge-
schäftsstelle
des Verordnungs- und
Amtsblattes.
Marburg/Drau
Badgasse 6
zu richten.

ANZEIGEN

im „Stajerski
Gospodar“ sind
erfolgreich!

ALBERT PETRIN,
cand. Dipl.-Ing. rer. com.

ANGELA PETRIN geb. STÖBER
grüßen als Vermählte

Cilli

Februar 1944

Täffer
168

Anstatt eines glücklichen Wiedersehens, erhielten wir die traurige Nachricht, daß unser herzensgeliebter Sohn, Bruder und Onkel

ANTON SCHULAR

Grenadier und Inhaber des E. K. II. Klasse

im blühenden Alter von 22 Jahren sein Leben, am 8. Dezember 1943 an der Ostfront geopfert hat.

Ruhe lieber Toni, fern von deiner geliebten Heimat, fern von uns in fremder Erde! Wir werden dich nie vergessen. Du wirst in unseren Herzen weiterleben.

Deine breiten Felder und stillen Wälder beweinen dich in tiefster Trauer.

Schlesien, Pirschenberg b. Rann, Laak b. Steinbrück, im Februar 1944.

In tiefster Trauer denken an sein fernes Grab:

Franz und Maria Schular, Eltern; Maria verh. Potschek, Agnes, Antonia, Schwestern; Johann und Franz, Brüder; Johann Potschek, Schwager; Johann und Daniela, Neffe und Nichte, sowie alle Verwandten.

Danksagung

Allen, die die Verabschiedung von unseren gefallenen GOTTFRIED WOCH durch Teilnahme am letzten Wege oder durch Blumen- und Kranzspenden verschönten, sei auf diesem Wege unser innigster Dank zum Ausdruck gebracht. Insbesondere schönen Dank der Gend. Res. Komp. (mot.) in Cilli für die tröstenden Worte und schöne Durchführung der Beerdigung.

Cilli, am 4. Februar 1944.

Die tieftrauernde Familie Woch.

Unser guter Sohn, Bruder und Onkel, Herr

JOSEF SELITSCH

hat uns am 5. Februar 1944 im Alter von 28 Jahren unerwartet für immer verlassen.

Wir geleiteten den teuren Toten am Montag, den 7. Februar 1944 zur letzten Ruhestätte.

Römerbad, Margarethen, den 7. Februar 1944.

Selitsch Anton und Agnes, Eltern; Maria, Antonia, Agnes, Schwestern; Anton, Franz, Karl, Bartholomäus, Brüder und alle übrigen Verwandten.

DANKSAGUNG

Im tiefsten Leide danken wir allen, die unseren lieben Sohn, Bruder usw. das letzte Geleit gaben, insbesondere dem Herrn Pfarrer Supan und dem Vertreter der D. R. B. als auch allen zahlreichen erschienenen Kameraden des Verbliebenen und den Kranz- und Blumen Spendern.

Anton und Agnes Selitsch, Eltern
im Namen aller Verwandten.

Zatempnitev od 13. do 19. februarja 1944 od 18.30 do 5. ure